

antimilitaristický zpravodaj / DEZERTÉR

Žádný haléř, žádný muž na válku a militarismus

2/2025

- časopis českých a slovenských antimilitaristů, pacifistů a odpůrců války -

10 Kč

PROTI NATO A ZBROJENÍ

V březnu nás čeká bezesporu velká sláva: 12. březen – Den přistoupení ČR k Severoatlantické smlouvě (NATO) v roce 1999. Vládní politici, kapitalistická média, ale i někteří levičáci budou propagovat a velebit tento válečný pakt. Jistě budeme přesvědčováni o nutnosti zvýšení nákladů na zbrojení. Využijí k tomu válku na Ukrajině. Jakkap by ne, vždyť slavíme 27 let v NATO! Svůj antimilitaristický postoj deklarujeme i dnes. Protestujeme proti členství v NATO a požadujeme okamžité vystoupení z tohoto zločnického a militaristického vojenského paktu.

Prezident Havel byl tehdy totiž toho názoru, že vyhlášovat referendum o vstupu do NATO je nesmysl. Podle něho se jedná o smlouvu mezi státy, logicky do toho tedy pracující nemají co kecat. Za dvanáct dní se zklamání proměnilo v čistokrevné znechucení, když domy obyčejných pracujících v Srbsku zasypaly bomby NATO. Podobně „demokratické“ jsou i rozhodovací procesy uvnitř aliance. Na vrcholu pyramidy stojí USA hájící zájmy domácího a nadnárodního kapitálu.

NATO je jadernou aliancí globální vládnoucí třídy, která má na svědomí nespočet mrtvých, ilegální smrtonosné nálety a války vedené za účelem ekonomického růstu, získávání nových zdrojů a násobení zisků. Navíc nás NATO, a především USA jako lídr tohoto vojenského paktu svým rozšiřováním a geopolitickým hrám vede stále otevřeněji k celoplanetárnímu konfliktu mezi západním (USA a EU) a východním (Rusko a Čína) blokem. Tento střet výstul ve válku na Ukrajině, na blízkém východě. Vše nasvědčuje tomu, že se kapitál snaží rozpoutat další kolo válek.

NATO se oficiálně proměnilo v útočný vojenský pakt v roce 1999, kdy byla původní myšlenka „ochrany území“ změněna na „ochranu zájmů“. S tím souvisí tlak na přeměnu armád členských zemí, jejichž specializací již není obrana, ale útok, otevření obrovského trhu pro zbrojařské korporace a prostoru pro korupci. Zbrojařské koncerny doslova prosluly získáváním kontraktů pomocí masivní lobby a uplácení. Největší z nich Lockheed Martin se v minulosti zasloužila o korupční skandály v USA, Německu, Itálii, Japonsku, Nizozemí a Saúdské Arábii. V ČR provází úplatkářské aféry snad každý tendr ministerstva obrany. Navíc členství v NATO zavazuje vládu k výdajům na zbrojení ročně v částce přesahující 160 miliard Kč. Nový americký prezident Donald Trump navíc tlačí členské země NATO, aby na zbrojení vynakládali až 5% rozpočtu.

Ve válkách rozpoutaných NATO vítězí pouze smrt a kapitál. Jako obyčejní lidé nemáme žádné legální nástroje, pomocí nichž bychom mohli reálně ovlivňovat rozhodnutí politiků, natož jejich armád. Proto se zdá očividné, že NATO hájí zájmy hrstky bohatců z USA, Německa, Francie, Británie a dalších zemí. Odmítneme platit jejich válečné invaze, korupci a obchod se smrtí. Odmítneme falešnou hru na demokracii a rozvíjíme mezinárodní protivaletné hnutí, abychom byli schopni zastavit jejich válečná tažení! Připravujeme půdu pro sociální revoluci, která vytvoří svět, kde nebude vykořisťování člověka člověkem, kde nebude vládnoucích a ovládaných, nebude více válek!

podporujte dezertéry a vojenské odpírače po celém světě - je to snadné a může tak učinit každý z nás

KAŽDÝ DEZERTÉR NÁS PŘIBLIŽUJE MÍRU!

RUSKÝ A UKRAJINSKÝ ODPÍRAČ NA SPOLEČNÉ DEMONSTRACI V NĚMECKU

„Tímto uzavíráme naši mírovou smlouvu! Mír znamená „MIP“ (Mir) v ruštině i ukrajinštině. Tento termín znamená také „svět“. Mír světu!“

Jevgenij Arefjev (vlevo)
je odpírač vojenské služby z Ruska.

„Lidé na Ukrajině a v Rusku, ale i u nás jsou klamáni, když se mluví o možnosti vojenského vítězství. Lidé všude ve válce prohrávají.“

Andrij Konovalov (vpravo)
je odpůrce vojenské služby z Ukrajiny.

VÍCE UVNITŘ ČÍSLA

Jevgenij Arefiev: požadujeme ochranu a 3% vojenského azyl pro všechny dezertéry rozpočtu USA by mohla ukončit světový hlad

Jsem velmi potěšen, že dnes zde ve Frankfurtu společně demonstrujeme za mezinárodní lidské právo odmítnout vojenskou službu na mezinárodní úrovni. Brzy budeme slavít 75 let tohoto základního práva. Je formován lekce z války a fašismu. Duch „válečného výcviku“ by měl být poražen a lidé by měli být zmocněni k demokracii a míru, nikoli k pochodům a střelbě, ti, kdo z války profitují, by měli být zbaveni moci, nikoli ti, kdo jsou proti válce, aby byli pronásledováni.

Pro mír nepotřebujeme nové zbraně, ale sbratření a sesterství všech lidí, kteří chtějí sociální spravedlnost a mír! Sám jsem to zažil. Do Münsteru jsem přišel studovat před 30 lety v roce 1994, když mi bylo 22, z Rjazaně, ruského partnerského města Münsteru. To bylo možné díky mírové politice Michaila Gorbačova. V roce 1989 po 9leté válce stáhl vojáky z Afghánistánu, čímž válku ukončil. A když jsem studoval, byl jsem osvobozen od vojenské služby až do svých 27 let. Nespěchal jsem s dokončením studia předem a zapojil se do univerzitní politiky včetně civilní klauzule - studium, výuka a výzkum by měly sloužit mírovým účelům. Jako student v Sovětském svazu jsem byl připravován na vojenskou službu a vojnu v kasárnách a ve škole, učil jsem se střílet. Proto jsem měl velkou radost z konce horkých a studených válek. Prožili jsme mezinárodní porozumění v Rjazani a v Münsteru. V roce 1993 jsem inicioval vědeckou spolupráci mezi univerzitami v Rjazani a Münsteru a v roce 1994 jsem začal pracovat na projektu na Institutu politologie na univerzitě v Münsteru. Nyní je partnerství měst a vědecká spolupráce s Ruskem pozastaveno, a to i mezi Münsterem a Rjazaní. Jak nás má toto narušení výměny občanské společnosti přiblížit míru? Politika se konečně musí řídit logikou míru a ne logikou války!

V mírovém hnutí v Münsteru jsem se angažoval od války Spolkové republiky Německo proti Svazové republice Jugoslávii v roce 1999, která porušila mezinárodní právo a ústavu, v březnu to bylo 25 let, již zapomenuté války po skončení druhé světové války v Evropě s municí ochuzenou o uran, která zabíjí udržitelným způsobem. Na Ukrajině se nyní používá munice s ochuzeným uranem z USA. Byl jsem svědkem toho, jak žena, která uprchla do Münsteru ze Srbska, odpověděla, když se imigrační úřady zeptaly, proč přijela do Německa: „Utíkala jsem před německými bombami. Nerad slyšíš pravdu. Musíme bojovat proti příčinám války a ne proti uprchlíkům!

Každá válka je zločinem proti lidskosti! Ve válce nejsou vítězové, kromě vojensko-průmyslového komplexu. Lidská práva pro každého! – Je třeba dodržovat mezinárodní lidské právo odmítnout vojenskou službu, zvláště ve válce! Ukrajinským studentům na univerzitách v Německu by mělo být umožněno opustit Ukrajinu bez překážek!

Požadujeme ochranu a azyl pro všechny dezertéry, válečné odpůrce, válečné odpůrce, válečné odpůrce! Válka musí být nazvána válkou! A: Všichni zdravíme mezinárodní solidaritu! Lobbistka Strack-Zimmermannová, předsdkyně Výboru pro obranu v Bundestagu, FDP, řekla kanálu YouTube „Jung & Naiv“ v rozhovoru, že svého vlastního syna do války nepošle. Ale Ukrajina by měla bojovat do posledního muže? Pro Německo? S německými zbraněmi? Válka by už nikdy neměla přijít z německé půdy! Ale kde jsou ohrožené ekonomiky a zdroje v Hindúkuši, Struck, Strack-Zimmermann?

Ukrajinský přítel mi řekl, že Putinovi rozumí a 3 dny před 24. únorem 2022 uprchl s manželkou a 2 malými dětmi do Německa. Poté byl jeho dům zničen. Nyní říká, že rozuměl „Pistolierusovi“, německému ministru obrany, který se brzy stane ministrem války? Nebo už Německo není stranou války? Podle zprávy Vědecké služby Bundestagu ze 16. března 2022 se v ní píše, že pokud Německo vycvičí ukrajinské vojáky na německé půdě s těžkými zbraněmi, bude nejpozději Německo stranou války. Německo to začalo dělat loni. Poté, co Pistorius řekl, že Německo se musí připravit na válku, můj ukrajinský přítel ho pochopil a nyní hledá za sebe a svou rodinu jinou, bezpečnější zemi. Krátce po 24. únoru 2022 provedl ARD Tagesschau rozhovor s Ukrajincem, který řekl ve svém rodném jazyce, kterému rozumím: „Ti tam nahoře by se měli dohodnout! Naše děti umírají!“ To nebylo v tomto Tagesschau přeloženo do němčiny. Zpráva je tak důležitá: Vytvoření míru bez zbraní zachraňuje životy!

Ale nyní tisíce lidí umírají ve válce každý den po celém světě! A tato zástupná válka na Ukrajině se cynicky nazývá „opotrebovací válkou“. Požaduje se vítězství Ukrajiny proti Rusku, vítězství Německa, vítězství svobody. Jak si vůbec představujete tuto svobodu a cíl svoboda by to měla být? K čemu je tato svoboda pro mrtvé a pozůstalé dobrá? Neříká se poučit se z německých dějin: „Lepší rudý než mrtvý!“? Lze jadernou moc porazit? Přinese více jaderných zbraní odstranění nebo nekonečný teror? Jaderné zbraně musí být zničeny dříve, než bude zničeno lidstvo! Hirošima a Nagasaki varují. Naše krásná planeta Země je ničena válkami. Proč bychom měli umírat kvůli hranicím, pro nacionalistické ekonomické zájmy oligarchů? Jak krásná by byla Země bez hranic, přesně jak ji viděl první člověk ve vesmíru – v ruštině a řečtině „kosmos“ – Jurij Gagarin! Modrá, zelená, prostě nádhera. Tato válka musí skončit co nejrychleji. Proto je nutné ukončit politiku stále smrtelnějších dodávek zbraní. Diplomatická iniciativa je nezbytná. Potřeby lidí, záchrana klimatu, humanitární pomoc jsou to, co je potřeba, ne geopolitika. „Představte si, že je válka a nikdo nejde,“ řekl Bertolt Brecht. Proto jsem rád, že jsem pacifista a ne „padlý anděl“, jak tvrdil kancléř Scholz. Válečná zrada je aktem míru!

V roce 2008 Organizace spojených národů uvedla, že 30 miliard dolarů ročně může ukončit světový hlad, jak o tom informovaly New York Times, Los Angeles Times a mnoho dalších prodejen. Organizace OSN pro výživu a zemědělství (OSN FAO) nám říká, že toto číslo je stále aktuální. Zde je návrh, který by mohl ukončit světový hlad. Člověk už nikdy nebude muset zůstat bez jídla, aby žil. Už nikdy nebude muset jediné dítě nebo dospělý trpět hrůzami hladu. Hlad jako nebezpečí pro každého se může stát minulostí. Vše, co je požadováno, kromě základních dovedností v rozdělování zdrojů, jsou 3 % vojenského rozpočtu Spojených států nebo 1,5 % všech vojenských rozpočtů na světě.

V posledních letech se americký vojenský rozpočet výrazně zvýšil. Tento plán by snížil rozpočet na 97 % jeho současné úrovně, což je mnohem menší rozdíl než částka, která se každý rok nebere v úvahu. Americké vojenské výdaje zůstanou více než dvojnásobně ve srovnání s nejběžnějšími protivníky identifikovanými americkou vládou – Čínou, Ruskem a Íránem dohromady.

Ale kdyby byl hlad odstraněn, změna ve světě by byla obrovská. Vděčnost těm, kteří toho dosáhli, by byla silná. Představte si, co by si svět myslel o Spojených státech, kdyby byly známé jako země, která ukončila světový hlad. Představte si více přátel, více respektu a obdivu, méně nepřátel po celém světě. Přínosy pro komunitu, kterým se to pomohlo, by byly transformační. Lidské životy zachráněné před bídou a nedostatkem by byly pro svět obrovským darem.

Zde je návod, jak toho mohou dosáhnout 3 % amerických vojenských výdajů. V roce 2008 Organizace spojených národů uvedla, že 30 miliard dolarů ročně může ukončit světový hlad, jak o tom informovaly New York Times, Los Angeles Times a mnoho dalších. Organizace OSN pro výživu a zemědělství (OSN FAO) nám říká, že toto číslo je stále aktuální. Od roku 2019 činil roční základní rozpočet Pentagonu plus válečný rozpočet plus jaderné zbraně na ministerstvu energetiky plus vojenské výdaje na ministerstvu vnitřní bezpečnosti plus deficitní úroky na vojenské výdaje a další vojenské výdaje celkem přes 1 bilion dolarů, ve skutečnosti 1 bilion dolarů to bylo 25 bilionů dolarů. Tři procenta z bilionu jsou 30 miliard. Globální vojenské výdaje jsou 1,8 bilionu dolarů, podle výpočtu Stockholmského mezinárodního institutu pro výzkum míru, který zahrnuje pouze 649 miliard dolarů v amerických vojenských výdajích k roku 2018, což daleko převyšuje skutečné globální celkové 2 biliony dolarů.

Jedno a půl procenta ze 2 bilionů je 30 miliard. Každý národ na světě s armádou by mohl být požádán, aby přispěl svým dílem ke zmírnění hladu.

Naším doporučením je, aby Kongres USA a budoucí americká administrativa, které se zavázaly k cíli odstranit hlad, začaly ukončením sankcí vůči jiným zemím, které zvyšují hlad, a snížením vojenských výdajů o nejméně 30 miliard dolarů ročně. Mnoho think-tanků navrhlo různé způsoby, jak by mohly být vojenské výdaje sníženy o tuto nebo více. Tyto úspory by měly být nasměrovány do programů speciálně navržených ke snížení hladu po celém světě a přímý kompromis mezi vojenskými škrty a odstraněním hladu by měl být objasněn americkým daňovým poplatníkům a světu.

Způsob, jakým jsou tyto prostředky vynakládány, vyžaduje podrobnou analýzu a pravděpodobně se bude každý rok měnit podle toho, jak se objeví specifické potřeby potravin. Za prvé, Spojené státy by mohly zvýšit svou mezinárodní pomoc jak na okamžitou humanitární pomoc, tak na dlouhodobý zemědělský rozvoj na úrovni a hlavu srovnatelnou s jinými velkými dárci, jako je Spojené království, Německo a řada skandinávských zemí. V krátkodobém horizontu by Spojené státy měly zvýšit své příspěvky na výzvy Světového potravinového programu OSN o finanční prostředky potřebné k reakci na humanitární krizi po celém světě (mnoho z nich je výsledkem konfliktů vyvolaných prodejem zbraní USA a/nebo akcí americké armády).

Část těchto finančních prostředků by měla být věnována také na dlouhodobé, udržitelné zlepšování systémů zemědělství a trhu s potravinami ve zranitelných zemích prostřednictvím Organizace OSN pro výživu a zemědělství a různých výzkumných ústavů a nadací specializovaných na tyto oblasti. Zatímco Světová banka a další mezinárodní finanční instituce mají smíšené záznamy o poskytování dávek nejpočetnějším, zvýšené příspěvky USA spojené konkrétně s pomocí ministrů zemědělství některých vybraných zemí by měly být považovány za způsob, jak zlepšit dlouhodobé zajišťování potravin v těchto zemích. Jedinou podmínkou pro tyto dary je, že použití prostředků je zcela transparentní, každý výdaj je veřejně evidován a prostředky jsou rozdělovány zcela podle potřeby, aniž by byly jakkoli ovlivňovány politickými agendami. Výše nastíněné kroky by bylo možné provést minimálně prostřednictvím nového legislativního orgánu nebo reorganizace vlády USA. Budoucí americká administrativa by mohla předkládat Kongresu rozpočtové požadavky a Kongres by mohl schválit rozpočty, které výrazně zvýší programy pomoci spravované ministerstvem zahraničí (kromě těch, které se týkají vojenské pomoci). To by také mělo zahrnovat posun v prioritách pomoci tak, aby se zaměřily na nejpotřebnější země a vzdaly se politicky motivovaných programů. Více finančních prostředků by mělo být poskytnuto iniciativám, které již existují, jako je program Feed the Future, který vznikl během Obamovy administrativy, ale pokračuje dodnes. To, co je požadováno, je dostatečná vůle jednat. (World BEYOND War)

Andrij Konovalov: když jsem vyrůstal na Ukrajině, mnoho věcí mi připadalo samozřejmých a nesporných

Rád bych poděkoval všem za jejich čas a možnost upozornit na problémy, které v tuto chvíli trápi mnoho zemí včetně mé rodné země. Dnes vaši přítomnost zde neberu jako samozřejmost, i když v minulosti jsem si to mohl myslet jinak. Když jsem vyrůstal na Ukrajině, mnoho věcí mi připadalo samozřejmých a nesporných. Učili mě, že každá lidská bytost si zaslouží stejnou úctu a práva, že je špatné rozdělovat lidi na základě jejich původu, náboženství nebo jazyka, který používají, a že takové pokusy by měly být pokarány. Také mě učili, že slabé a bezbranné je třeba chránit a ne naopak.

Bohužel mé dospívání provázela relativizace všech těchto základních pravd. Viděl jsem, jak ukrajinští oligarchové, kteří chtějí chránit svůj majetek před ruskými oligarchy, tak učinili tím, že rozdmýchali nacionalistické plameny v ukrajinské společnosti, aby přeměrovali společenskou zášť a protesty pro své primitivní a sobecké cíle.

Byl jsem svědkem toho, jak politici v době za vyšší sledovanosti a financováním rozdělovali společnost do skupin, stavěli je proti sobě a jejich zájmy drze nadřazovali nad zájmy široké veřejnosti. Byl jsem svědkem toho, jak byly skupinám dány všechny důvody k tomu, aby měly pocit, že se s nimi zachází nespravedlivě, a jak byly nespravedlnost a násilí vůči druhým prezentovány jako jediný možný, a tedy nezbytný způsob dosažení „osobní“ spravedlnosti.

Obyvatelstvo však tuto politiku chápalo a v každých volbách ji odmítalo. Zelenskij i předchozí prezident se dostali k moci slibující kompromis a vyjednávání. Jakmile se dostali k moci, jejich rétorika se obrátila, jejich ochota ke kompromisu se stala „červenými čarami“ a místo slibované služby lidem se stala službou oligarchii.

Umělkyně Käthe Kollwitz, která na svých snímcích zachytila, jak lidé museli žít ve válce a chudobě, si do svého deníku 11. října 1916 zapsala: „Peter, Erich, Richard, všichni dali své životy myšlenky lásky k vlasti. Angličtí, ruští a francouzští mladíci udělali totéž. Výsledkem byl vztek jeden proti druhému, zbídačení Evropy v celé své kráse. Byla tedy mládež ve všech těchto zemích podvedena? Byla jejich schopnost oddanosti využita k vyvolání války? Kde jsou viníci? Existují? Jsou všichni podvodníci? Je to masové šílenství? A kdy a jak bude prouzení?“

Obyvatelé Ukrajiny a Ruska, ale i lidé zde, jsou klamáni, když se mluví o možnosti vojenských vítězství. Lidé prohrávají ve válce všude. Potřebujeme mírová jednání. A doufám, že ze zločinů dnešního váleku vyvodíme univerzalistický závěr pro všechny lidi a národy: nikdo by neměl být diskriminován.

Nespravedlnosti nemohou ospravedlnit další nespravedlnosti. Porušování práv nesmí být používáno jako ospravedlnění pro další porušování práv. Stejně tak nesmí být násilí používáno jako záminka pro další násilí.

Ruská nezákonná invaze na Ukrajinu by neměla dovolit ukrajinské vládě porušovat práva jejích občanů. Válka by neměla být používána jako záminka k dalšímu rozdělování společnosti omezením osobní bezpečnosti a svobody cestování na omezený okruh politických a ekonomických elit. Narušení hranic by nemělo dát ukrajinským úřadům právo zakázat ruský jazyk ve školách, knihkupectvích a na veřejných prostranstvích, umožnit perzekuci politicky nežádoucích farností a konfiskaci církevních budov.

A konečně, porušování práv by nemělo zbavit lidi svobody pohybu a nutit milióny rodin, aby si vybraly mezi bezpečností a rodinnou integritou. Pokud stát dává dětem a matkám možnost hledat bezpečí, měl by zajistit, aby je otcové mohli následovat a nebyli nuceni účastnit se války pod pohrůzkou násilí a mučení.

Odepírat lidem určitého pohlaví, věku a národnosti možnost opustit válkou zmítanou zemí je nemorální. Taková omezení připravují tisíce lidí o možnosti práce, studia a rozvoje, a tak připravují mouzemi o budoucnost.

Odepírání azylu lidem, kterým hrozí vtažení do války, je také nemorální. Taková rozhodnutí nutí lidi volit mezi útekem a návratem domů, přičemž riskují přinejmenším své zdraví a svou osobní budoucnost. Nejnovější zákon přijatý ukrajinským parlamentem porušuje práva a uvrhuje statisíce ukrajinských mužů v zahraničí do nejistoty. Přinejlepším lhostejná reakce evropských vlád je třeba kritizovat. Musíme vyzvat politiky, aby využili všech svých sil a tlaku k tomu, aby všichni občané válčících států mohli odmítnout vojenskou službu a vyhnout se válce.

Měli bychom dát jasně najevo, že dnešní hrozba pro naši budoucnost nepochází z žádné konkrétní národnosti, kultury nebo náboženství. Hrozba naší budoucnosti spočívá pouze v monstrosní sociální nerovnosti, politice rozdělení a selektivním vymáhání zákonných práv.

A jediný způsob, jak bojovat s touto hrozbou, je odmítnout politiku rozdělení, označovat druhou stranu za nepřítel a požadovat návrat k dialogu. Směrem k dialogu, který umožní zastavit postup extrémních politických sil v Rusku a na Ukrajině, ale také v Izraeli, Evropě a USA. Demokracie je ohrožena celosvětově a jedině globální odmítnutí konfrontační politiky může vzít radikálům vítr z plachet, zajistit demokracie a vytvořit spravedlivější svět.

Sarah Topolová: příběh ruských dezertérů

Za poslední rok a půl jsem pro svůj příběh „Dezertér“ podala zprávu z osmi zemí na čtyřech kontinentech, včetně více než ročního rozhovoru s 18 dezertéry z ruské armády. Jejich společné zkušenosti mi poskytly živý obraz ruské válečné operace, její korupce, chaosu a brutality. Dezertéři mi také dali okénko do toho, jak se vůbec ocitli v boji a proč pak udělali krajní opatření k útěku. Můj příběh se zaměřuje na jednoho dezertéra jménem Ivan a jeho ženu Annu – pseudonymy, které jsme použili na jejich ochranu. Pro Ivana, kluka odnikud, byla armáda čestnou cestou. Neslo příslib dobrodružství, obrany vlasti a bratrství. Realita však byla velmi odlišná. Zde je to, co se o ruské armádě a jejich vojácích můžeme dozvědět od Ivana a Anny, stejně jako z mých rozhovorů s vojenskými experty, dalšími dezertéry a organizacemi pro lidská práva.

Vojáci si zpočátku neuvědomovali, že jsou posláni do války. Pak nemohli odmítnout. Téměř 200 000 příslušníků ruských služeb bylo rozmístěno na hranici s Ukrajinou týdně před invazí v roce 2022. Bylo jim řečeno, že jde jen o cvičení, přesto jim byly předány zbraně, lékařské soupravy a výstroj. Po několika prvních měsících invaze se z předních linií dostaly domů příběhy a dobrovolníci začali vysychat. Úřady zahájily nábor a slíbily, že bojovníci SVO, takzvané speciální vojenské operace, budou podle ruského práva považováni za veterány s nárokem na řadu lukrativních dlouhodobých výhod. Náboráři slíbili peněžní bonusy za „hrdinské činy“. Důstojníci v Rusku čelili jinému tlaku na nasazení, včetně veřejného zahanbování a hrozeb násilím. Jakmile dorazili za „stužku“, jak se fronta nazývala, hrozilo další nebezpečí odmítnutí rozkazu. Všichni slyšeli zvěsti o jámách, sklepech, kde byli důstojníci drženi proti své vůli za to, že odmítli bojovat. Uprostřed Ivanovy základny byla nástěnka, kterou vojáci nazývali Zeď hanby, na které byly zobrazeny portréty těchto mužů.

Všichni věděli, že ruská armáda není háklivá na mimosoudní odvetu. Před válkou většina lidí narukovala z ekonomických důvodů. Ještě před válkou nabízela ruská armáda finanční pobídky k narukování. Když Ivan mluvil se svými muži na frontě na Ukrajině, řekli, že tam nebyli odvléčeni proti jejich vůli. Někteří byli povoláni; jiní podepsali tříměsíční smlouvy v domnění, že by mohli vydělat nějaké peníze a jít domů. Po podpisu jim bylo řečeno, aby se příštího rána hlásili k transportu do SVO. Žádný z Ivanových mužů nedostal výcvik, který jim byl slíben. Řekli Ivanovi, že bojovali ve válce, protože úřady slíbily, že jejich děti mohou být přijaty do škol obvykle vyhrazených pro osoby s vysokými známkami, úplatky nebo konexemi.

V ruské armádě zdání převažovalo nad realitou. Za ministra obrany Sergeje Šoju, který vedl armádu až do letošního jara, byl nejkřiklavějším příkladem tohoto nesouladu

důraz na metriky, ověřený „fotografií“. Velící důstojník měl nejen vykonávat svou práci, ale také vše dokumentovat na kameru, od školení až po kontroly skladu. Jak prezentace stoupaly po žebříčku okresů, Rusko se zdálo být nejděsivější armádou na světě. Pro velitele to zdvojnásobilo pracovní zátěž; pro chrochtání to znamenalo absurdní množství času promarněného pózováním. V zákulisí to hraničilo s karikaturou – obvykle byl vybrán a vyfotografován jeden muž. Zametal barák, utíral prach, čistil koupelny, opravoval potrubí a hrabal trávnik pro kameru. Všichni věděli, že je to falešné. Systém je postaven na korupci a krádežích jsou součástí práce. Graft prostupuje každou úroveň ruské armády, od nejvyšší mosazi až po grunty. Ivan sledoval, jak jeden z jeho velitelů ukradl armádě státem dotované palivo a prodával je stranou za civilní tržní cenu. Svým podřízeným také nařizoval, aby nařezali dřevo ze střelnice základny, aby je mohl prodat.

Jen málo civilistů si uvědomovalo, že většina vojenských velitelů byli fiskální rukojmí. Když důstojník nastoupil do své funkce, byl odpovědný za veškeré vybavení své jednotky, které předchází velitel prodal nebo vyměnil, takže tam ve skutečnosti nebylo. To znemožnilo abdikovat na svou práci, protože by to vypadalo, jako by ukradl vybavení, a na jeho výměnu by musel použít vlastní peníze. Vybavení, které tam bylo, bylo zastaralé a často se rozbilo – díly byly staré a nefunkční nebo se opravárenské jednotce prostě nechtělo jít ven. Přesto by byl důstojník obviňován z „nesledování zařízení“ a penalizován. Takže místo toho, aby hlásil nedostatky, důstojník prodal část vojenského paliva na opravu strojů.

Válka vzkřísila kulturu vojenské brutality. Ruský počet obětí je nyní astronomický. Britská rozvědka odhadovala, že během nátlaku na území letos v květnu bylo každý den zabito nebo zraněno zhruba 1250 ruských vojáků – a že od začátku invaze bylo zabito nebo zraněno až půl milionu Rusů. Přesto Rusko nadále rekrutovalo 25 000 až 30 000 vojáků měsíčně, což je přibližně stejný počet, který opouští bojiště jako oběti. Ruský slang pro zabít v akci je „200“. Mnoho z 200s byli velitelé čet, mladší důstojníci vedli špatně připravené jednotky v ofenzivě. Ve skupinových chatách se šířily zvěsti s příběhy o brutálních kariéristech, kteří sedí tlustí v zadních sklepech a posílají mladé důstojníky na smrt bez rozmýšlení, bez inteligence, bez zásob.

Krutost je již dlouho součástí ruské vojenské zkušenosti. Za dob sovětské armády vedl nedostatek profesionálního poddůstojnického sboru, který by řídil miliony branců, k systému přetěžování známému jako dedovshchina, ve kterém odvedenci druhého ročníku – dedové nebo dědové – brutalizovali první ročníky.

I když byla doba služby zkrácena a významání prvního a druhého ročníku bylo odstraněno, tato válka vzkřísila divokost dedovshchiny. Mladší důstojníci, kteří byli zneužíváni svými nadřízenými v dřívějších ruských válkách v Afghánistánu a Čečensku, jsou nyní generály, kteří oživují kulturu násilí. Řada pokusů o reformy znamenala pro válečné velení velmi málo.

Vlastní velitelé dezertérů je nechtějí hlásit. Je nemožné znát skutečné statistiky dezertérů. Mediazona, nezávislá ruská vyšetřovací společnost v exilu, uvádí, že od začátku mobilizace bylo u vojenských soudů téměř 7 400 případů, ale odborníci se shodují, že je to jen malý zlomek počtu těch, kteří se pokusili o útěk. Ruské úřady totiž stále více ztěžují vyhybat se službě.

V loňském roce úřady také zvýšily maximální věk odvodu na 30 z 27 let, což zvýší počet na nejméně 700 000 do roku 2025. V dubnu Mediazona napsala, že nárůst počtu dezertérů v roce 2024 byl „bezprecedentní“. Vojáci ale nejčastěji dostávají podmíněné tresty, aby se mohli vrátit na základnu, omluvit se a být rovnou posláni zpět do první linie.

Skutečný počet dezertérů je s největší pravděpodobností mnohem vyšší, protože jen málo velících důstojníků chce oficiálně prohlásit podřízeného dezertérem; nechtějí být srazeni nadřízenými za to, že ztratili přehled o muži. Každý se tedy snaží situaci řešit po svém, aby se vyhnul oficiálnímu zadání jména vojáka do systému.

Dezertér je nebezpečná a dezertéři se bojí promluvit. Velmi málo dezertérů z ruské armády hovořilo se zpravodajskými médii. Vědí, že uvnitř i vně země mohou Rusové, kteří vystoupí proti prezidentu Vladimíru Putinovi, skončit mrtví. Zdálnivě nedůležité jedinci jsou loveni a obtěžováni, vyhazováni z balkonů v Evropě nebo ve Spojených státech. Novináři a aktivisté byli otráveni.

Mnoho dezertérů nemůže uprchnout do bezpečí. Bez mezinárodního pasu jsou uvězněni v zemích Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti, ruské odpovědi NATO, kde jsou stále na dosah Kremlu. Mnoho mužů, s nimiž jsem mluvila, věří, že jejich spása je daleko, v Evropě nebo ve Spojených státech. Ale prý je nebude mít ani jedno místo.

ZPRÁVY z domova i zahraničí

**DVEŘE VĚZNICE SE OTEVŘOU,
ALE VÍKO RAKVE NE!**

Z mechanizované 155. brigády „Anna Kyjevská“ dezertovala třetina muzstva. Jeden z 1700 dezertérů svoje rozhodnutí pro rádio Liberty slovy „Dveře věznic se otevřou, ale víko rakve ne!“ Tato brigáda, která měla být chloubou ukrajinské vlády, byla v minulosti zčásti vycvičena a vybavena Francií. Jednotku údajně tvořilo asi 4500 vojáků, polovinu z nich vycvičila Francie. Až 1700 vojáků mělo řady brigády opustit ještě předtím, než nastoupili přímo do boje. Kolik jich dezertovalo přímo na frontě úřady tají. Dokonce padesátka z nich dezertovala ještě během výcviku ve Francii. Mladí muži, tak využili možnosti dostat se z Ukrajiny, aby pak v zahraničí mohli uprchnout hrůzám války. Jednotka měla být vybavena německými tanky Leopard a francouzskými houfnicemi Caesar, kterými jako jedna z mála jednotek disponovala. Velká sláva brigády, na které si ukrajinská vláda snažila vybudovat prestiž se zhroutila jako domeček z karet. Pracující navlečení do uniforem jim na válku hodili vidle.

V NĚKOLIKA RUSKÝCH MĚSTECH LIDÉ DALI NAJEVO ODPOR VŮČI INVAZI NA UKRAJINU

V několika ruských městech v úterý lidé dali najevo svůj nesouhlas s invazí na Ukrajinu, kterou Rusko zahájilo před 1000 dny. Protestní akce nazvanou 1000 dnů války svolalo hnutí Zelená stužka. V Jekatěrínburgu, Uljanovsku, Permu, Južno-Sachalinsku i jinde lidé na protest proti válce na Ukrajině nosili po dvou karafiátech převázaných zelenou stužkou. Hnutí Zelená stužka na síti Telegram uvedlo, že svědomím Ruska je každý, kdo protestuje, kdo ukazuje, že se nenechal oklamat, zastrašit ani umlčet. Lidé karafiáty nechávali u pomníků, vyvěšovali je v oknech, někde je položili u plakátu na počest výsadkářů.

„Některí říkají, že takové akce nemají na situaci vliv. To je ale velký omyl,“ píše hnutí na sociální síti. „Kdyby se rozvysílalo milion stužek, úřady by věděly, že existuje milion Rusů, kteří se nebojí a kteří se nenechali oklamat,“ pokračuje text. Zelená stuha je jedním ze symbolů míru a protestu proti válce na Ukrajině. Aktivisté tyto stužky věší na stromy, autobusové zastávky a dopravní značky. Domnívají se, že jde o bezpečnou formu protestu, ale i takové neškodné akce mohou mít za následek pokuty či trestní stíhání. Protestní akce jsou v současném Rusku vzhledem k tvrdým represím vůči odpůrcům režimu vzácné. Podle lidskoprávního projektu OVD-Info ruské úřady od začátku invaze na Ukrajinu stihaly 1095 lidí za vyjádření odporu proti válce, 338 lidí za to soudy poslaly do vězení, trestanecké kolonie nebo na povinnou léčbu. Soud v Moskvě uložil pokutu ve výši 30 000 rublů (asi 7120 korun) jistému muži za to, že v moskevském chrámu vystupoval proti válce na Ukrajině a ruského prezidenta Vladimira Putina a patriarchu Kirilla obvinil ze zabíjení ukrajinských civilistů.

Dmitrij Mishov: ruský letec, který dezertoval

Vojenský dezertér, který uprchl z Ruska pěšky, poskytl BBC vzácný rozhovor, ve kterém vykresluje obrázek armády, která trpí těžkými ztrátami a zažívá nízkou morálku. Poručík Dmitrij Mishov, 26letý letec, se vydal litevským úřadům a požádal o politický azyl. Dmitrij řekl, že útek z Ruska tak dramatickým způsobem, s malým batohem na zádech, byla jeho poslední možnost. Patří mezi malou hrstku známých případů sloužících vojenských důstojníků, kteří prchají ze země, aby nebyli posláni bojovat na Ukrajinu – a je to jediný případ sloužícího letce, o kterém BBC ví.

Dmitrij, navigátor útočného vrtulníku, měl základnu v Pskovské oblasti na severozápadě Ruska. Když se letoun začal připravovat k boji, Dmitrij cítil, že se blíží skutečná válka, nejen cvičení. V lednu 2022 se pokusil opustit letectvo, ale v době, kdy Rusko 24. února napadlo Ukrajinu, jeho papírování neprošlo. Byl poslán do Běloruska, kde létal na helikoptérech s vojenským nákladem. Dmitrij říká, že na Ukrajinu nikdy nejel. Tuto část jeho příběhu nemůžeme ověřit, ale jeho dokumenty se zdají být pravé a mnoho jeho prohlášení odpovídá tomu, co víme z jiných zdrojů.

V dubnu 2022 se vrátil na svou základnu v Rusku, kde doufal, že bude pokračovat ve vyřazování z provozu. Byl to zdoluhavý proces, který se blížil ke konci – ale v září 2022 prezident Putin oznámil částečnou vojenskou mobilizaci. Bylo mu řečeno, že nebude smět opustit armádu. Věděl, že dříve nebo později bude poslán na Ukrajinu a začal hledat způsoby, jak se tomu vyhnout.

„Jsem vojenský důstojník, mou povinností je chránit svou zemi před agresí. Nemusím se stát spolupachatelem zločinu. Nikdo nám nevyšvětil, proč tato válka začala, proč jsme museli útočit na Ukrajince a ničit jejich města?“ Náladu v armádě popisuje jako smíšenou. Některí muži válku podporují, říká, někteří jsou proti ní mrtví. Jen málokdo věří, že bojují za ochranu Ruska před skutečným nebezpečím. To byl dlouho oficiální příběh – že Moskva byla nucena uchýlit se ke „zvláštní vojenské operaci“, aby zabránila útoku proti Rusku.

Drtivá a běžná je podle Mishova nespokojenost s nízkými platy. Říká, že zkušený důstojník letectva stále dostávají svůj předválečný smluvní plat až 90 000 rublů (865 liber, 1 090 dolarů). To je v době, kdy jsou noví rekruti lákáni do armády za 204 000 rublů (1 960 liber, 2 465 dolarů) v rámci oficiální a veřejně inzerované kampaně. Dmitrij říká, že i když se postojí k Ukrajině mohou lišit, nikdo v armádě nevěří oficiálním zprávám o tom, jak se věci na frontě daří, nebo o nízkých obětech. „V armádě nikdo nevěří úřadům.

Vidí, co se skutečně děje. Nejsou to nějakí civilisté před televizí. Armáda oficiálním zprávám nevěří, protože prostě nejsou pravdivé.“ Říká, že zatímco v prvních dnech války ruské velení neuvádělo žádné ztráty ani ztráty na výstroji, osobně znal některé z těch, kteří byli zabiti. Před válkou měla jeho jednotka 40 až 50 letadel. V prvních dnech po začátku ruské invaze jich bylo šest sestřeleno a tři zničeny na zemi. Ruské úřady jen zřídka hlásí vojenské ztráty. Loni v září ministr obrany Sergej Šojgu řekl, že Rusko ztratilo kolem 6000 mužů, což je číslo, které většina analytiků, včetně prokremelských vojenských bloggerů, považuje za podhodnocené. V nejnovějším pokračování výzkumného projektu identifikujícího ruské vojáky zabité ve válce na Ukrajině sestavila ruská BBC Olga Ivshina seznam 25 000 jmen a v mnoha případech řad vojáků a důstojníků. Skutečná čísla, včetně těch chybějících v akci, jsou podle ní mnohem vyšší.

Dmitry popisuje ztráty mezi vojenskými leteckými posádkami jako extrémně vysoké. To odpovídá výsledkům vyšetřování, které prováděla Olga Ivshina a které zjistilo, že Rusko ztratilo stovky vysoce kvalifikovaných vojáků, včetně pilotů a techniků, jejichž výcvik je časově náročný a nákladný. „Nyní mohou nahradit vrtulníky, ale není dostatek pilotů,“ říká Dmitrij. „Když to porovnáme s válkou v Afghánistánu v 80. letech, víme, že Sovětský svaz tam ztratil 333 vrtulníků. Věřím, že jsme zažili stejné ztráty za jeden rok.“ Letos v lednu bylo Dmitriji řečeno, že bude vyslán „na misi“. Uvědomil si, že to může znamenat jediné – odjet na Ukrajinu – a uchýlit se k pokusu o sebevraždu. Doufal, že to povede k jeho vyřazení z provozu ze zdravotních důvodů. Ale nestalo se. Zatímco se zotavoval v nemocnici, přečetl si článek o 27letém bývalém policistovi z Pskovské oblasti, který úspěšně utekl do Lotyšska. Dmitrij se rozhodl následovat jeho příkladu.

„Neodmítal jsem sloužit v armádě jako takové. Sloužil bych své zemi, kdyby čelila skutečné hrozbě. Odmítal jsem pouze být spolupachatelem zločinu.“ „Kdybych nastoupil do toho vrtulníku, připravil bych o život minimálně několik desítek lidí. To jsem nechtěl. Ukrajinci nejsou náš nepřítel.“ Dmitry hledal pomoc na kanálech Telegram, aby nakreslil cestu přes lesy na hranici EU. Sbalil se tak nalahko, jak jen mohl. Říká, že procházka lesem byla děsivá, protože se bál, že ho zastaví pohraniční stráž. „Kdyby mě zatkl, mohl bych jít do vězení na dlouhou dobu.“ Říká, že v jednu chvíli někde poblíž něj vystřelila světlice a pak další. Zpanikařil, že za ním jdou pohraničníci, a začal utíkat. „Neviděl jsem, kam jdu, moje myšlenky byly v nepořádku.“ Došel k drátěnému plotu a přešel ho. Brzy věděl, že to dokázal. „Konečně jsem mohl volně dýchat.“ Dmitrij předpokládá, že ruské úřady proti němu zahájí trestní řízení. Věří však, že mnoho jeho spolubojovníků jeho motivaci pochopí. Některí mu dokonce radili, aby se pokusil ukrýt v Rusku, ale on si myslí, že ani v tak obrovské zemi by neunikl nalezení a potrestání za dezerci. Co s ním bude dál, neví. Ale Dmitry říká, že se raději snaží vybudovat si nový život v EU, než být na háku doma.

Itamar Greenberg: mladý izraelský rebel ve službách míru

Odpírač vojenské služby z důvodu svědomí Itamar Greenberg byl 14. ledna 2025 odsouzen k dalším 45 dnům ve vojenském vězení za to, že se odmítl zúčastnit války a okupace Gazy, a odsedí si tak celkem 195 dní ve vězení – což je rekord nejméně za posledních deset let, kterému jsou izraelští odpírači vystaveni. Od začátku války armáda přestala po 120 dnech ve vězení propouštět odmítače ze služby, jak tomu bylo dříve zvykem.

Itamar Greenberg, který je ve vojenském vězení od srpna 2024, kdy odmítl narukovat do armády spolu s Orinem Millerem a Yuvaalem Moavem, byl původně odsouzen ke dvěma trestům odnětí svobody po 30 dnech a poté ke třem (včetně toho současného) po 45 dnech. Miller a Moav byli mezitím propuštěni.

Jedná se o nejdelsí trest odnětí svobody od roku 2003, kdy pět odmítačů (mezi nimi Hagai Matar, výkonný ředitel Asociace 972 pro rozvoj občanské žurnalistiky, vydavatele Local Call) odmítlo v roce 2003 narukovat a odsedělo si ve vězení celkem 21 až 23 měsíců.

V zemi, kde je povinná branná povinnost základem kamenem sjednocujícím společnost, Izrael jen zřídka uznává výhradu svědomí jako platný důvod pro osvobození mladých lidí od vojenské služby. Pouze „duševní nezpůsobilost“ potvrzená psychiatrickou komisí může někomu umožnit vyhnout se jí. „Mnoho Izraelců volí tuto cestu. Předstírají depresi, přesvědčují ostatní, že není dobrý nápad dát jim zbraň a získat výjimku. Nechtěl jsem lhát. Můj čin je také politický,“ svěřil se Itamar, který ví, co ho čeká: vojenské vězení s tresty od 20 do 30 dnů v závislosti na verdiktu výboru pro svědomí. „Jsem obviněn z toho, že jsem zrádce; jsem uražen...“

Od začátku války deset mladých mužů odmítlo a bylo uvězněno před narukováním a zdá se, že ze strany armády došlo k tvrdší represivní politice. První odmítnutí odvodu za války, Tal Mitnik, si odseděl celkem 185 dní. Před válkou byl 45denní trest odnětí svobody považován za výjimku a většina odpíračů byla odsouzena ke kratším trestům odnětí svobody. Kromě Greenberga odešla do zálohy studovat Neta Lans Arbelová, vojenská medička, která již rok sloužila, a pak se rozhodla odmítnout a byla uvězněna vojenským soudem. Advokátka Noa Levyová, která zastupuje odpírače vojenské služby jménem hnutí „Refuseniků“, řekla: „IDF během války změnila svou politiku vůči odpíračům vojenské služby z důvodu svědomí.

Odpírači z důvodu svědomí jsou odpírači z důvodu svědomí, i když v očích armády je to selektivní svědomí. Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu není selektivní odírání vojenské služby z důvodu svědomí o nic méně dobrovolné než všeobecné odírání vojenské služby z důvodu svědomí. Stát Izrael vzhledem ke svým bezpečnostním potřebám okamžitě propouští pouze obecné odpůrce.

“Pokud jde o refuseniky okupace a války, existuje politika trvající více než deset let, ve které se hlásí na základě a oznamují své odmítnutí, jsou odsouzeni za odmítnutí rozkazu na dobu až 30 dnů a pak se musí hlásit a znovu narukovat, a tak dále, dokud neuplyne 90 dní. Po 90 dnech uvěznění IDF uvalí na odmítače nevěřejný postup, podle kterého musí velitel posoudit jejich vhodnost pro vojenskou službu. Refusenikové byli propuštěni po období mezi 90-120 dny ve vězení.

“Od začátku války se IDF rozhodla tuto politiku popírat. Zpočátku se uvádělo, že pro odmítače odvodů nebudou vůbec žádné přípravné komise. Nyní se konají přípravné komise, ale ty nevylučují odmítače, i když si odpykali souhrnné tresty odnětí svobody přesahující 120 dní. Zvláštní potíž, která z této situace vyplývá, spočívá v tom, že refusenikové vůbec nevědí, jak dlouho budou pravděpodobně ve vězení celkem trávit. Po 150 dnech Itamar Greenberg stále neví, zda si odseděl 80 %, polovinu nebo třetinu svého plného trestu.“ „Myslím si, že násilí, které se rozhodnou použít, nás nikam nedovede a nemůžeme vést k usmíření násilím. Nakonec se mě ptají, co budeme dělat? Podívejte se, kolik jsme investovali do války, letos a každý další rok. Kolik jsme v posledních letech investovali do usmíření?“ řekl Greenberg před návratem do vězení.

Greenberg vyrostl v Bnej Braku v ultraortodoxní rodině, prošel procesem opuštění náboženství a plánoval narukovat. Později začal politicky působit a rozhodl se to odmítnout. Mluvil o zkoušce, kterou pro něj ústředí Meitav (náborová jednotka) provádí pokaždé, když se objeví: „Orin (Miller), Yuval (Moav) a já jsme vstoupili, slavnostně otevřeli nové ústředí Meitav. Mám k ní respektující vztah. Setkáváme se každý měsíc a půl na zkoušku, ale nepřipadá nám to jako zkouška, ale jako rozhovor. Snaží se shromažďovat informace, činit prohlášení. Nejedná se o ohrožující událost. Je to dvacetiminutový rozhovor, vtipný, příjemný, a pak mě na 45 dní odsoudí.“ „Snaží se mi ukázat, že se mýlím, a říkají, že mě soudí, protože existuje zákon o obranné službě a já ho porušuji. Říkám jim, že si myslím, že je povinností občana být co nejmožnější. V předposledním vězení jsem se zeptal, kam jdeme, jaký je plán, a soudkyně mi odpověděla: „Itamare, jsme před soudem. Myslíme na vojáky, kteří slouží dva roky a osm měsíců.“

O uvěznění ve vojenském zařízení Neve Tzedek Greenberg říká: „Zvykl jsem si na vězení destruktivním způsobem. Jak čas plyne, vím, že až se dostanu ven, budu muset projít dlouhým procesem rehabilitace, ale teď to venku není snadné. Uvnitř mám tichý koutek. Je tu nedostatek svobody a útlak, ale já jsem si na to zvykl, podařilo se mi vytvořit agendu, stojím čtyři hodiny v tichu a křičím „Ano, pane“, ale podařilo se mi zvyknout si na to, že na útlak nemyslím, a mám čas číst, psát a přemýšlet. „Třetí den prvního uvěznění jsem byl ve stanové rotě. Uprostřed noci na mě křičela celá posádka, ozývaly se kletby a výhrůžky fyzickou újmou, takový byl stav mysli. Dali mě do izolace ze strachu o můj život. Od té doby se snažím moc nemluvit. Personál mi vyhrožoval, že nebudu mluvit, nebo že budu po zbytek svého času v křídle (křídle věznice, kde jsou tvrdší podmínky).“

Obvykle jsou po několika obdobích uvěznění refusenikové propuštěni na základě obvinění z duševního zdraví nebo pro „nekompatibilitu“. Greenberg prohlašuje, že nemá v úmyslu žádat o výjimku z duševních důvodů. „Nejsem ochoten lhát armádě. Mou ambicí není žádat nic jiného než zastavit vyhlazování, útlak a okupaci. Pokud mě vyřadí kvůli neshodě, nic nenamítám, ale nejsem ochoten lhát.“

Před nástupem do vězení byl Greenberg aktivní na Západním břehu Jordánu a účastnil se ochranné přítomnosti v palestinských komunitách, které jsou vystaveny obtěžování ze strany armády a osadníků. „Chvíli mi to trvalo, ale podařilo se mi skočit dovnitř a pozdravit (mezi obdobími uvěznění). Tentokrát jsem byl na Západním břehu Jordánu na několik dní a přespal jsem tam. Je to velmi obtížné, protože vím, že násilí pokračuje. Než jsem šel poprvé do vězení, říkal jsem si: ‚Odcházíte, já nevím, co se stane,‘ možná, až se dostanu ven, nebudou tam. UVědomil jsem si, že to, co dělám, je z vážného důvodu, abych udělal hlubokou změnu. Na Západním břehu Jordánu se snažím pomoci v bezprostředním boji za zachování životů a duší lidí, aby se cítili bezpečně, i když víme, že nejsou, a abych zabránil tomu, aby byli bití a podobně.“

Podle Greenberga dostává odpovědi od Palestinců, kteří se o jeho uvěznění dolechli. „Někdo z Gazy řekl dobrá práce a děkuji. Je velmi vzrušující, že existují Palestinci, kteří to oceňují, i když je mnohem více palestinských vězňů, kteří neudělali nic špatného a Izrael je vzal, a jsou zde ti, kteří jsou zabiti a zranění.“

Rozhovor s izraelským odpíračem vojenské služby Nertem Lanes Arbelem

24letý Nert Lanes Arbelel, který byla na konci prosince 2024 povolán do izraelské armády, uvedl, že odmítá sloužit, a přidal své jméno k několika mladým Izraelcům a také ke stovkám záložníků, kteří od 7. října 2023 učinili totéž. V exkluzivním rozhovoru pro časopis „Epoch“ hovoří o důležitosti odmítnutí odvodů do armády, odkazuje na nacionalistické šílenství izraelské společnosti a poukazuje na bezprecedentní žízeň po krvi, která dnes propustuje izraelskou politikou.

1) Co to znamená odmítnout narukovat do armády Izraele, jak politicky, tak společensky?

Odmítnutí sloužit je odsuzováno a většina populace, dokonce i lidé, kteří byli propuštěni z armády, vás bude považovat za extrémistu a vyvrhele. Je to také žel považováno za velmi okrajový morální a politický postoj a většina společnosti to považuje za nemyslitelné, z velké části v důsledku toho, jak neuvěřitelně integrovaná je armáda (IDF) téměř ve všech aspektech izraelského života. Od útlého věku nás učí, že služba v IDF je stejně přirozená jako chození do školy nebo hledání práce. Proto je i z morálního hlediska naše odmítnutí sloužit považováno za osobní selhání a mnoho odpůrců musí odříznout přátele, příbuzné a dokonce i členy rodiny kvůli odporu vyvolanému jejich rozhodnutím.

2) Jak snadné je prohlásit se za vojenského odpírače, zvláště dnes v době války?

Obtížnost s odpíráním vojenské služby z důvodu svědomí jsou choulostivou záležitostí. I když neexistují žádné přísné právní sankce pro občanské svobody vojenského odpírače, několik politických stran navrhlo zákony, které by uvalily bankovní a cestovní omezení, pokuty atd. na ty, kteří odmítají. Tyto zákony mohou vstoupit v platnost v nadcházejících měsících, ale nyní jsou hlavními obtížemi trest odnětí svobody, který lze uložit na dobu neurčitou, a také společenská ostrakizace. Armáda investuje značné sumy peněz, aby vykreslila akt odmítnutí vojenské služby jako absurdní nebo dokonce psychotický a vlastizrádný. Proto mnoho lidí, kteří zvažují odmítnutí vstupu do armády, si to nakonec rozmyslí pod tíhou ze strachu ze sociální izolace.

3) Jaká je role armády v izraelské společnosti?

IDF je tak hluboce zakořeněna v každém aspektu izraelské společnosti, že může být považována za čtvrtou větev izraelské vlády. Má nejvyšší podíl na ekonomice ze všech ostatních států s výjimkou Ukrajiny, a to 6,5 % HDP a pětinu celkového státního rozpočtu. Armáda očividně utrácí spoustu peněz, aby se vybavila, ale také utrácí směšné částky za reklamu a vylepšení svého veřejného

obrazu (běžně známého jako „hasbrah“). IDF pravidelně financuje televizní pořady a programy, kulturní centra a programy pro mládež. Má desítky akademických programů a každá univerzita v zemi určuje velké procento přijímaných pouze pro vojenské programy. Je to také jeden z mála způsobů, jak se mohou ne-židé přistěhovat do země bez nepotismu nebo velkých veřejných investic, a je největším zákazníkem mnoha izraelských technologických a stavebních společností. Téměř každý mladý židovský dospělý slouží v armádě po dosažení věku 18 let, s výjimkou Haredi, kteří dostávají náboženskou výjimku, což slouží jak k ustavení armády jako nevyhnutelné věci, kterou každý prochází, tak k vytvoření hlubší propasti mezi židovskou a nežidovskou populací, protože to je skvělý mechanismus, jehož prostřednictvím jsou odděleni. Mějte na paměti, že téměř veškerý izraelský civilní personál je veden vysoce postavenými bývalými armádními důstojníky a většina voličů, stejně jako většina stran, nemůže vidět politiku jako váženého kandidáta, který by hrál významnou roli ve vládě, pokud není vysoce postaveným důstojníkem IDF, což vede k velmi přísné doktríně vojenského přístupu v celém našem sociopolitickém pohledu na zemi a v širším slova smyslu pro Střední východ. Pozoruhodné je, že zatímco armáda má významný vliv na izraelskou společnost, bledne ve srovnání se svou rolí na Západním břehu, kde je v podstatě jedinou vládní autoritou a jedná převážně bez kontroly. To je obzvláště důležité, protože mnoho lidí v Izraeli klame sami sebe, když věří, že armáda je nestranná, nepolitické těleso bez agendy, přesto přístup armády k Izraelem kontrolovanému území na Západním břehu odhaluje, že tomu tak není a že armáda ve skutečnosti jedná s velmi jasným ideologickým světovým názorem. Takový, který upřednostňuje deportace, výsměch, zbavování Nežidů jejich práv, pudy a majetku a zacházení s nimi jako s potenciálními teroristy.

4) Do jaké míry lze dnes v izraelské společnosti slyšet protiválečné hlasy, z nichž většina se po 7. říjnu 2023 zdá být uvězněna v nacionalistickém šílenství?

Vzhledem k tomu, že vojenská doktrína je v izraelské společnosti tak rozšířená, je velmi obtížné skutečně předat jasné protiválečné poselství a obvykle musí být vybroušeno, aby bylo součástí většího poselství, jako je boj za návrat rukojmích nebo za omezení dalších nepřátelských akcí. Většina společnosti věří, že okolní národy jsou ze své podstaty předpojaté k tomu, aby nás nenáviděly, a že mír může být udržován pouze vojenskou silou.

Jsme však svědky rostoucího souhlasu některých médií a segmentů společnosti s protiválečnými hlasy, v neposlední řadě proto, že dnešní političtí vůdci jsou tak agresivní a extrémní, že alespoň část naší společnosti cítí oprávněné odmítnutí této nově nalezené žízne po krvi. Bohužel je to stále velmi okrajový postoj, takže obvykle musíme mluvit k mezinárodnímu publiku, abychom šířili své hlasy šířeji, ale myslím si, že existence tohoto jádra odporu v zemi je sama o sobě důležitá.

5) Jak by mohlo být oslabeno vnímání izraelského státu, že vše se řeší silou?

Upřímně řečeno, nevím, jestli na to existuje jednoduchá odpověď. Věřím, že v první řadě potřebujeme principiální a nekompromisní hnutí za mír, rovnost a soužití v zemi. V minulosti se mnoho zdánlivě levicových hnutí pokoušelo posunout do středu, aby získalo popularitu, a skončilo to jednoduše tím, že ztratilo půdu pod nohama ve prospěch pravého křídla a posunulo Overtonovo okno směrem k němu. Navíc toto hnutí nebude čistě úspěšné bez mezinárodní solidarity a významného vnějšího tlaku na izraelský stát, armádu a vládu. Je proto velmi důležité, aby toto poselství bylo slyšet i mimo Izrael, zejména v rozhodovacích centrech vašich zemí.

6) Jaké poselství chcete předat jako vojenský odpírač, když genocida Palestinců v Pásmu Gazy pokračuje?

Samozřejmě, že můj postoj je považován za okrajový a radikální, ale vždy jsem věřila v lidi za hranicemi a práva nad národy. Věřím, že jediným řešením, které by skutečně ukončilo konflikt jednou provždy, je mít stát, který akceptuje všechna náboženství a etnika, Židy, Palestince, Drúzy, beduíny atd. a považuje je za chráněné lidi, kteří si zaslouží stejná práva a rovné zacházení před zákonem. Dokud se tak nestane, věřím, že násilí bude pokračovat, takže budu vždy usilovat o den, kdy budeme moci všichni žít v míru a spravedlnosti.

Rozhovor s odpůrcem války, který než, aby bojoval utekl z Ukrajiny přes rumunské hory

1) Úvodem bychom ti chtěli popřát pevné zdraví, a doufáme, že si v pořádku ty i tvé kotě. Představíš se krátce našim čtenářům?

Moc vám děkuji. Jmenuji se Vladislav Duda, je mi 28 let. Jsem právníkem, ale velmi rychle jsem si uvědomil, že na Ukrajině je tento obor určen k tomu, abych bral úplatky, nikoliv k ochraně lidských práv a svobod. Pocházím z malé vesnice, která sousedí s městem Bucha v Kyjevské oblasti. Ukrajinská média z neznámých důvodů ve svých materiálech uvádějí, že pocházím z města Charkov, ale to není pravda. V letech 2022 až 2024 jsem se věnoval novinářské činnosti na občanské bázi, publikoval jsem mnoho materiálů o porušování lidských práv v systému vymáhání práva a soudnictví státní moci Ukrajiny. Bohužel kvůli cenzuře nebylo zveřejněno mnoho materiálů týkajících se porušování práv ve vojenské sféře.

2) Tvůj odvážný útek zaujal zahraniční média, ale ta česká o tvém případě mlčela, protože se nehodí do proválečné propagandy. Přibliž nám tvůj přechod přes hory do Rumunska?

Původně jsem měl v plánu přejít Marmarošské hory v květnu 2024, ale ve vlaku cestou do Rakhivu na Zakarpátí mě začali kontrolovat pohraničníci, tak jsem se rozhodl vyskočit z vlaku cestou do Rakhivu na Zakarpátí. Bohužel rychlost vlaku byla poměrně vysoká a já jsem utrpěl zranění hlavy. Po sešití jsem zůstal dva měsíce v hotelu v Rakhivu a ambulantly se léčil.

Dne 28. července 2024, když jsem vycházel ze supermarketu, jsem byl napaden příslušníkem místní policejní stanice, který mne proti mé vůli odvezl do vojenského odvodního střediska v Rachově. Dále jsem byl navzdory dokumentům potvrzujícím mou nezpůsobilost k vojenské službě, protože od dětství trpím poruchou pozornosti s hyperaktivitou a obsedantně-kompulzivní poruchou, držen asi jeden den v kleci pod dohledem ozbrojených mužů, ale poté, co moji přátelé začali vyvolávat povyk, jsem byl propuštěn. Následně soudce nařídil státnímu zastupitelství, aby zahájilo trestní řízení proti policistům a lidem, kteří mě nezákonně zbavili svobody, ale vojenská prokuratura

trestní řízení zastavila, což odůvodnila výpověďmi pachatelů, kteří uvedli, že jsem byl ve vazbě dobrovolně, a prokurátor, který případ vyšetřoval, Andrej Sokolov, oficiálně prohlásil, že jsem neměl status novináře. Později soudce odmítl uznat tuto okolnost jako dostatečnou pro vyloučení státního zástupce z vyšetřování. Kvůli přísnému zabezpečení úseku hor, který vede k hranicím, jsem musel zůstat ve městě Rakhiv v Zakarpátí až do začátku zimy.

Konečně 28. listopadu 2024, kdy v horách zůstalo jen málo pohraničnicků, jsem konečně mohl začít s přechodem. Navzdory nepříznivým povětrnostním podmínkám jsem se v horách setkal s dalšími dvěma muži, kteří utekli přes hranice. A 6. prosince 2024, po překonání více než 40 kilometrů po horských cestách se sněhovou pokrývkou od 50 do 140 centimetrů, jsme překročili hranici mezi Ukrajinou a Rumunskem. Bohužel při sestupu z hory na rumunské straně hranice, jejíž sklon byl více než 45 stupňů, jsme spadli do horské řeky, ze které mě evakovali rumunští záchranáři.

3) Proč si zvolil pro útek zrovna přechod přes Karpaty do Rumunska? Minimálně šestnáct lidí zde již zemřelo. Jaké jsou vlastně možnosti pro útek z Ukrajiny před mobilizací do armády?

Co by si doporučil svým následovníkům? Na Ukrajině je život člověka, který není zaměstnancem státních orgánů nebo neplatí peníze těm, kteří ho povolávají do vojenské služby, bezcenný. Můj postoj je jednoduchý - raději zemřu za svou svobodu než za zájmy zkorumpovaných úředníků. Možnosti, jak z Ukrajiny utéct, není mnoho. Muži většinou buď přeplavou řeku Tisu a Dněstr, nebo jdou několik týdnů pěšky přes hory do Rumunska. Hranice s Maďarskem a Slovenskem jsou pečlivě stráženy a Polská republika v rozporu s normami Ženevské úmluvy o právech uprchlíků předává muže ukrajinským bezpečnostním složkám.

Svým následovníkům bych doporučil, aby se nebáli státních úředníků a při první příležitosti Ukrajinu opustili. Je lepší být v očích úřadů a jim loajálních lidí zbabělcem, ale zůstat naživu, než být válečným hrdinou, ale přijít o život a zdraví, zatímco ruské a ukrajinské úřady z války profitují.

4) Útek pomocí převaděčů stojí i přes 100 000 Kč? To je obrovská suma peněz, na kterou běžný pracující člověk na Ukrajině nemá peníze, je to tak? Zvažoval si tuto možnost?

Útek přes převaděče na Ukrajině stojí od 1000 do 15000 amerických dolarů (25 000 až 370 000 Kč), ale neexistuje žádná záruka, že se pod rouškou převaděčů neukáží zaměstnanci ukrajinských speciálních služeb, kteří vás v budoucnu nejen připraví o poslední úspory, ale také vás donutí podstoupit vojenskou službu bez řádného výcviku a zemřít v první bitvě s ruskou armádou. Zním případy, kdy zaměstnanci ukrajinských speciálních služeb organizovali schémata, v nichž nabízeli placený doprovod na hranice, a později po obdržení peněz vedli muže do pastí nastražených ukrajinskými pohraničníky. Pohraničníci pak muže předávali pracovníkům vojenského náborového střediska, kteří podle zfalšovaných lékařských zpráv prohlásili 99 % mužů za schopné vojenské služby navzdory jejich zdravotním omezením a poslali je do války. Vzhledem k těmto informacím jsem neuvážoval o možnosti překročit hranice za úplatu a samostatně jsem vypracoval plán útěku z Ukrajiny.

5) Vrat' me se však ještě do doby před tvým útekem. Proč si se rozhodl pro útek z Ukrajiny? Přibliž nám tvé důvody, proč si nechtěl bojovat?

Od roku 2014, od Majdanu, aktivně vystupuji proti porušování lidských práv a svobod ukrajinskými úřady. Na Ukrajině je každý, kdo se postaví proti úřadům, pronásledován. Ukrajinské speciální služby organizují sledování a pronásledování lidí, kteří nesouhlasí s tím, aby bezpečnostní služby prováděly mučení a týrání. Já sám jsem již asi 10 let vystaven šikaně ze strany ukrajinských bezpečnostních služeb a jejich kompliků, kteří proti těm, kdo bojují proti zločinnému režimu, vyrábějí trestní kauzy a ničí jejich pověst ve společnosti a snaží se zlomit morálku takových lidí. Už mě nebaví být terčem mocenských struktur na Ukrajině, proto jsem se rozhodl tuto zemi opustit. Svou zemi mám rád, ale zločineckým režimem moci pohrdám. Zastávám pacifistické a anarchistické názory a je pro mě nepřijatelné, abych se chopil zbraně a účastnil se jakýchkoli vojenských akcí. Nechci zemřít v zájmu zkorumpovaných úředníků, kteří ihned po skončení války uprchnou ze země a vezmou s sebou peníze ukradené obyčejným lidem.

6) Pochází z okolí Buči, o které se hodně psalo v souvislosti s válečnými zločiny ze strany ruské armády? Co se tam dělo? Jak se lidé vyrovnávají s následky?

Nesleduji zprávy, ale slyšel jsem o velkém počtu zabitých civilistů vojáky Ramzana Kadyrova. Pokud vím, ruští vojáci se na masovém střelení obyvatelstva nepodíleli, to prováděli příslušníci speciálních služeb z Čečenska. Ale mohu se mýlit. V Buči se většina lidí stále dorozumívá rusky, i když někteří občané trvají na používání ukrajinštiny. V Charkově mluví 99 procent obyvatel pouze rusky a v Kyjevě všichni státní úředníci, včetně těch v kanceláři prezidenta Vladimira Zelenského, komunikují rusky. Ukrajinština se používá pouze na oficiálních akcích, takže vlna nenávisti vůči ruštině, kterou úřady vysílají prostřednictvím médií, je příznačná. Ukrajinština se používá pouze v západních oblastech Ukrajiny, protože pro obyvatele západních regionů je to mateřský jazyk. Ve východních oblastech Ukrajiny a v Kyjevě používá většina lidí ruštinu.

7) Jaká je nálada nejen mezi obyvateli a jejich vztak k armádě? Mnozí se dezertuje, úteký, vyhýbání se mobilizaci: Jaké jsou důvody, proč lidé nechťejí válčit?

Ve většině případů lidé válku a mobilizaci podporují, pokud se jich osobně nebo jejich bezprostředního okolí nedotkne. Skuteční vlastenci země už dávno válčí nebo jsou zabiti. Obecně mají lidé k armádě příznivý vztah, ale nenávidí armádní personál, který nutí lidi jít do války. Většina dezertérů a útekářů z obou stran vojenského konfliktu nechce zemřít za zájmy zkorumpovaných úřadů. Děti úředníků se vojenských akcí neúčastní, ale většina z nich je formálně na vojenském seznamu nebo se vojenských akcí účastní papírově. Ve skutečnosti však mají volnou cestu do zahraničí, kde utrácejí peníze ukradené ze státního rozpočtu. Boj proti korupci na Ukrajině je pouze ukázkovou akcí, aby to vypadalo pro mezinárodní společenství, ale ve skutečnosti většina korupčníků zůstává na svobodě a není potrestána. Lidé nechťejí pod takovými úřady bojovat.

8) Myslíš, že existuje naděje na ukončení bojů a mírové řešení? Jaký scénář je podle tebe realistický?

Dokud oba válčící státy neukradnou všechny možné peníze z rozpočtu daňových poplatníků a nezískají z války co největší materiální prospěch - boje nekončí. Až oběma válčícím stranám dojdou materiální zdroje, válka skončí ještě téhož dne. Nezapomeňte, že všechny válečné akce končí u jednacího stolu.

9) Co si o tvém útěku myslí tvoji přátelé a rodina?

Kvůli pronásledování ze strany ukrajinských bezpečnostních složek nemám na Ukrajině žádné přátele. Z bojovníků za spravedlnost a lidská práva dělají vyvrhele tím, že šíří pomluvy a nutí je, aby s takovými lidmi přestali komunikovat.

CHTĚLI JE POSTAVIT SE ZBRANÍ PROTI SOBĚ, MÍSTO TOHO MEZI SEBOU UZAVŘELI MÍR?

Na válečné frontě by se mohli na rozkaz politických vůdců postavit proti sobě a možná se i zastřelit. Ale Rus Maxim Nekulcha a Ukrajinec Andrii Konovalov bojovat nechťejí. V Německu jim začal nový život.

Nekulcha a Konovalov se neznají, ale oba mají kontakt s organizací Connection eV. Andrii Konovalov, 24 let, který pochází z Kropyvnytskyi na střední Ukrajině, přišel do Německa před válkou studovat do Kolína nad Rýnem. Pacifista se stále považuje za odpůrce z důvodu svědomí: „Každý Ukrajinec, který žije zde v Německu a má zde právo pobytu, je jednoznačně odpůrčem z důvodu svědomí, který nechce jít do této války,“ říká německy. Jinak by se lidé vrátili na Ukrajinu bojovat na frontě.

Moje matka podporuje můj postoj, s ostatními členy rodiny neko municuji kvůli jejich vazbám na bezpečnostní služby. Můj otec Andrii Duda mě navíc kdysi málem dostal do vězení na základě smyšleného obvinění, protože mezi jeho příbuznými jsou příslušníci Služby bezpečnosti Ukrajiny.

10) Jaký je život v emigraci? Máš strach z ukrajinských tajných služeb? Máš nějaké plány do budoucna?

Tam, kde se právě nacházím, se cítím bezpečně. Ukrajinských bezpečnostních složek se nebojím, mnohokrát jsem se ocitl na pokraji života a smrti a tyto situace mou morálku utužily. Neskrývám své postavení, osobní údaje ani vzhled. Připouštím, že se mě ukrajinské bezpečnostní služby mohou pokusit zabít nebo vrátit na Ukrajinu, protože mi již vyhrožovali lidé blízcí ukrajinským bezpečnostním službám. To však nemůže v žádném případě ovlivnit mé životní názory a donutit mě přestat je zastávat. Budoucí plány je nejlepší držet v tajnosti, jinak je velká pravděpodobnost, že jejich realizace bude zmařena. Nevadí mi však dobýt Everest.

11) Co by si vzkázal všem lidem na Ukrajině a v Rusku, kdyby byla naděje, že si to všichni přečtou?

Chťel bych, aby si uvědomili, že je nesmyslné položit život a vzít život jinému na příkaz úřadů, které na válce vydělávají. Ve válce nejsou vítězové a poražení, všechny ozbrojené konflikty končí vyjednáváním. Miliony životů zmařených kvůli touze světových vlád po dominantní politické roli nebudou doceněny. Existuje přísloví - lepší živý pes než mrtvý lev.

12) Děkujeme za rozhovor a držíme palce, aby se ti dařilo.

Díky, že se věnujete tak citlivým tématům a podporujete svobodný názor bez cenzury.

Podle odhadů Connection eV žije v Německu více než 100 000 ukrajinských odpůrců z důvodu svědomí a více než 700 000 dalších v jiných evropských zemích. V České republice žije asi 100 000 takových.

Nicméně, Rus Maxim Nekulcha, 30 let, z Petrohradu, uprchl, když se ho ruské úřady pokusily odvést do vojenské služby. Nekulcha dostal povolávací rozkaz třikrát. Třikrát je odmítl poslechnout. Hrozilo ale, že by mohl být násilně naverbován. Muž s náušníky a pěstěným plnovousem proto v listopadu 2022 opustil zemi, která už devět měsíců vedla válku proti Ukrajině. Podařilo se mu odletět přes Moldavsko letem do Srbska, který měl mezi přistání v Německu. Nekulcha požádal o azyl ještě v letadle. Nyní je ve Spolkové republice uznáván jako politicky pronásledovaná osoba. Nelen proto, že odmítl vojenskou službu. Ale také proto, že už dříve byl vystaven represím. S organizací „Deystviye“ (Akce) vedl komunitní centrum pro gay, lesbickou a queer komunitu. „Došlo k výhrůžkám, protože jsem byl v organizaci,“ říká.

Mužů z Ruska, kteří dokázali úspěšně požádat o ochranu, není mnoho - mnohým se ani nikdy nepodařilo dostat do Německa. Podle informací Pro Asyl a Connection bylo ve Spolkové republice za prvních osm měsíců roku 2023 pouze jedenáct uznání a 33 zamítnutí - ve většině případů byli Rusové postoupeni k azylovému řízení v jiných zemích, přes které vstoupili. Nekulcha nyní žije ve společném bytě v Giessenu v Hesensku. V Německu smí zůstat a země ho umí dobře využít: Rus je IT specialista a v oboru pracuje deset let. Nejprve se ale naučí jazyk. Jeho němčina je docela dobrá, ale když mluví s novinářem, raději má s sebou kamaráda, který překládá. Ukrajinec Konovalov mluví německy téměř dokonale. V sedmém semestru studuje biochemii. Pro některé lidi je obrana „hranic z roku 1991“, tedy po rozpadu Sovětského svazu, nutností, říká blondatý mladík. Ne pro něj. „Za to nepůjdu do první linie a nikdo z mých přátel by to neudělal.“ Na konci ledna ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj apeloval na Ukrajince v Německu. Chce, aby se vrátili. Na Německo ale nebude vyvíjet žádný tlak. Organizace Connection hlásí znepokojené reakce. Mnoho Ukrajinců se ptalo, jak by se mohli vyhnout náboru a stíhání, hlásí generální ředitel Rudi Friedrich - a zdůrazňuje, že pro vydávání neexistuje „žádný právní postih“. Konovalov je přesvědčen, že ani to by nefungovalo. V takovém případě by se přesunul z Německa do jiné evropské nebo anglicky mluvící země. „Kdyby se někdo pokusil tyto lidi naverbovat, potvrdila by se ruská propaganda,“ říká. „To by bylo hrozné pro všechny politiky, kteří by se o to pokusili.“ Maxim Nekulcha si nedokáže představit, že by se vrátil do Ruska. I když tam stále žije jeho otec, matka a sestra. „Po tom všem, co Rusko udělo, je pro mě země znesvěcená,“ říká třicetiletý muž. „Válka pro mě byla poslední kapkou.“

MLADÍ UKRAJINCI STOJÍ PŘED TĚŽKÝM DILEMATEM: JÍT DO VÁLKY, NEBO UTÉCT?

V RUSKU POLICIE EVIDUJE 10 000 PŘÍPADŮ KVŮLI ODPORU PROTI VÁLCE

Podle údajů z okresních soudů v Rusku tamní policie eviduje už deset tisíc případů vyjádření či vystoupení proti válce. Za diskreditaci armády hrozí fyzickým osobám v prvním případě pokuta, v dalších až sedm let vězení. Ruští policisté už sepsali více než 10 000 protokolů kvůli vyjádřením a vystoupením proti válce podle serveru Mediazona s odvoláním na údaje, které shromáždil z okresních soudů v Rusku. První protokoly začali policisté sepsovat v březnu 2024, kdy ruští zákonodárci novými zákony zakázali protiválečné protesty. První tisícovka protokolů za méně než měsíc. Ke konci předloňského roku jich bylo už 5614, ke konci loňského roku 8590. A čísla 10 000 se podařilo strážcům zákona dosáhnout během letošního prvního srpnového týdne.

Za diskreditaci armády podle zákonů, přijatých po ruské invazi na Ukrajinu v únoru 2022, hrozí fyzickým osobám v prvním případě pokuta 30 000 až 50 000 rublů (asi 7700 až 12 800 Kč). Celková výše pokut uložených soudy ke konci loňského roku podle portálu činila téměř 228 milionů rublů (asi 58,5 milionu Kč).

Za opakované protiválečné vystoupení během jednoho roku od udělení první pokuty hrozí až sedm let vězení. Trestní stíhání za „diskreditaci armády“ dosud podle specializovaného serveru OVD-Info postihlo 194 lidí. Nejznámějším z nich se stal Oleg Orlov (71) z nevládní organizace na ochranu lidských práv Memorial, který byl v roce 2022 významněm Nobelovou cenou za mír. Ruský soud jej v opakovaném procesu letos v únoru odsoudil ke 2,5 letům ve vězení. Z Ruska byl vyhoštěn v rámci výměny vězňů se Spojenými státy.

VÁLKA NEDĚLÁ Z CHLAPCŮ MUŽE, ALE MRTVOLY! PROTOPODPORUJEME DEZERTÉRY

Měsíc před osmnáctými narozeninami opustil kyjevský rodák Roman Bileckij svou rodinu a nastoupil do vlaku odjíždějícího na západ, aby utekl z Ukrajiny před vyhlídkou na účast v zoufalé válce. „Odkládal jsem to rozhodnutí až do úplného konce,“ řekl agentuře Reuters ze studentské koleje na Slovensku, kam v únoru odcestoval. „Byla to jednosměrná jízdenka,“ dodal. Více než 190 000 ukrajinských chlapců ve věku 14 až 17 let se od začátku konfliktu zaregistrovalo v zemích Evropské unie mezi miliony lidí, kteří ze země uprchli, k získání dočasného chráněného statusu. Na 700 000 mužů v branném věku, tak učinilo, aby nebylo odvedeno do války. V současnosti je věk pro povolání do armády 25 let, kdy byl a na jaře snižen z 27, avšak ze strany spojenců, především z USA roste tlak na nábor více mladých lidí a snížení věku pro odvod na 18 let. Ukrajinská vláda to zatím sice odmítá, ale stále více ukrajinských matek a mladých chlapců nevěří, že vláda nevymění jejich životy za dodávky zbraní a válečné půjčky. A tak jak se začalo stále více mluvit o dalším snížení hranice k odvodu,

začalo stále více chlapců utíkat z Ukrajiny. Stejně tak se rozhodl i Roman Bileckij zamířit do zahraničí, aby se vyhnul vyhlídce na zranění nebo smrti v zákopech. „Myslel jsem, že bych litoval, kdybych neodjel. Čas mi ubíhal,“ řekl Bileckij ve vzpomínce, jak se třásl hrůzou před blízkými se osmnáctinami, a na mučivé přípravy rodiny, aby ho vypravila na cestu. Nyní studuje obchodní management v Bratislavě. „Hodiny tikaly,“ dodal. „Jednali jsme bez emocí. Všichni jsme si uvědomovali, že musím odejít,“ dodal. Světлана Bilecká, matka 18letého Romana, který studuje v Bratislavě, zadržovala slzy, když si vzpomínala na okamžik, kdy zamávala na rozloučenou svému synovi, když jeho vlak v únoru odjížděl z nástupiště na kyjevském nádraží. Je nicméně rozhodnutá, že by se neměl v dohledné době vrátit. Matka dodává: „Bylo velmi těžké učinit toto rozhodnutí, ale jsem si naprosto jistá, že to bylo správné, protože jde o to, že má budoucnost. Nechápu, jak by to bylo možné teď doma.“

VLADYSLAV PETROV: DALŠÍ UMUČENÝ V NÁBOROVÉM STŘEDISKU

Ludmyla Petrova, právnička ze Záporoží, informuje o smrti svého syna krátce po jeho nucené mobilizaci ze strany TCC a tvrdí, že byl bit a mučen. Podle ní byl její syn Vladyslav Petrov, narozený v roce 1990, omezen ve způsobilosti ke službě. Byl násilně zadržen zaměstnanci TCC 27. ledna 2025 a zemřel 3. února. Po zadržení byl přes noc vhozen do sklepa, aniž by mohl jít na toaletu. Druhý den ráno byl odvezen do vojenského útvaru v Novomoskovsku, aniž by prošel vojenskou lékařskou prohlídkou. Vladyslavovi se ještě jeho matce podařilo zavolat a nahlásit, že již ztratil vědomí a šel k lékaři. Žádná pomoc mu nebyla poskytnuta a telefon mu byl odebrán. Poté byl převezen do psychiatrické nemocnice v Dnipru s diagnózou delirium a otrava drogami. Armáda matku ujišťovala, že je v pořádku a že se ozve. Pak řekli, že je pod vlivem drog a nyní je v nemocnici. V nemocnici lékař řekl, že testy drogy ani alkohol neodhalily. A od 31. ledna byl na jednotce intenzivní péče na ventilátoru, „selhaly mu ledviny, neodtékala mu moč, na těle měl četné modřiny (nohy, třísla) a omrzlé končetiny rukou a nohou, oboustranný zápal plic“. Lékař nechtěl, proč byl muž do psychiatrické léčebny vůbec přivezen. „V ledvinách měl spoustu černé krve. Jeho tělo nefungovalo samo o

sobě. Dne 03. února v 9:00 můj syn zemřel. Domnívám se, že byl mučen. Závěry vojenské prohlídky a diagnóza na doporučení do nemocnice byly zfalšované,“ říká jeho matka. Tragický konec Vladyslava, je dalším z mnoha případů, kdy jsou násilně mobilizováni mučeni a brutálně bití zaměstnanci náborových středisk TCC, protože odmítali vzít zbraň a bojovat v této válce. Další, co byl zavražděn ještě dříve než se stal potravou pro děla! Hanba všem, kteří přísluší válce a jejímu prodloužení. Mír teď hned! Matky chraňte své syny a muže, dobře je ukryjte nebo pošlete do lesa, za hranice.

#OBJECT WAR CAMPAIGN

Solidarity with conscientious objectors and deserters from Russia, Belarus and Ukraine

#ОткажиВойне #ВідмовВійні

PŘES 18 000 RUSKÝCH VOJÁKŮ JIŽNÍHO VOJENSKÉHO OKRUHU DEZERTOVALO

Přesné počty dezertérů z ruské armády je velice obtížné dohledat a ověřit. Každopádně v souvislosti s částečnou mobilizací uteklo z Ruska asi 650 000 mužů branného věku. Podle zprávy ukrajinské vojenské zpravodajské služby (HUR) z 29. dubna 2024 vojáci ruského Jižního vojenského okruhu, jejichž jednotky jsou rozmístěny právě na Ukrajině, opouštějí svá stanoviště ve stále větším počtu. Vojenská rozvědka uvedl, že celkem opustilo svá místa více než 18 000 vojáků Jižního vojenského okruhu, přičemž asi 12 000 z nich patřilo k 8. kombinované armádě. Z tohoto počtu je asi 10 000 mobilizovaných branců a 2 000 smluvních vojáků. V ruské 58. kombinované armádě je míra dezertece podle prohlášení agentury kolem 2500 vojáků. Britské ministerstvo obrany již dříve v dubnu uvedlo, že ruské jednotky na Ukrajině jsou převážně obsazeny smluvními vojáky a záložníky mobilizovanými koncem roku 2022, ale na brance je často vyvíjen nátlak, aby podepsali smlouvy. Především ruským dezertérům pomáhá organizace Idite Lesom („Ztrať se“). Tato organizace už pomohla téměř 1500 vojákům dezertovat z ruské armády a pomohla dalším 43 000 mužů, aby se úplně vyhnuli odvodu do armády a poslání do války. Chcete-li je podpořit navštivte jejich stránky: <https://iditelesom.org/en>

UKRAJINŠTÍ SPORTOVCI SE ODMITLI VRÁTIT ZE SOU- TĚŽE V BENÁTKÁCH, ABY NEBYLI MOBILIZOVANI

Už i sportovci se odmítají stát krmením pro děla militaristického režimu Zelenského. Toto jsou Jevgenij a Daria Pilipjukovi, manželé, kteří se profesionálně věnují karate. Koncem prosince se v italských Benátkách účastnili soutěže, načež se odmítli vrátit na Ukrajinu. Informace poskytl prezident Černovické federace A. Pikulin, který se pokoušel je přesvědčit k návratu. Oba sportovci smazali sociální síte a vyplli si telefony, aby byli ukryti před Zelenského režimem. Podle ukrajinského webu Obozrevatel byl Jevgenij ve své zemi obviněn z vyhýbání se mobilizace.

Tito dva mladí lidé jsou důkazem toho, že militaristické režimy si nevážají ani úspěšných sportovců a každá živá bytost je odsouzena stát se součástí vředlečného mlýnku na maso. Nechtějí jsou manželé Pilipjukovi, kteří nejspíše obětovali svou sportovní kariéru, inspirací dalším (obyčejným) Ukrajincům a Ukrajinkám, kteří neztrácejí morální hodnoty a raději než uznání za pseudohrdinství upřednostní to nejcenější - život svůj i druhých.

**PODPOŘ TISK
DEZERTÉRA
PŘÍSPĚJ QR
PLATBOU 500 Kč**

Politici, bankéři a novináři do zákopů!

Válečné konflikty vyvolané zájmy kapitálu a mocenských elit jsou na denním pořádku od konce šilenství druhé světové války a shoení amerických jaderných bomb na bezbranné obyvatelstvo japonských měst. Každý den umírali a dále umírají po celém světě pracující a rolníci navlečení do uniforem pro zájmy někoho jiného. Neválčí už jen vojáci, jak tomu bylo zvykem. Se stále větší intenzitou se obětmi válek stává bezbranné civilní obyvatelstvo. Od konce druhé světové války proběhlo přes 150 lokálních či nadregionálních válek, které za sebou zanechaly miliony mrtvých, zmrzačených a sirotků.

Všechny tyto války zároveň odhalují velkou míru pokrytectví, protože ukazují, že životy pracujících a rolníků na jihu planety mají menší cenu a hodnotu než životy těch na severu - v Evropě a Severní Americe. Tuto skutečnost ukázala probíhající válka na Ukrajině. Mnohým válka zatemnila mozek a propadli válečnému šilenství, protože válka je „za humny“, je přeci tak blízko. Co na tom, že se už dávno střílí a dopadají bomby také nedaleko v Palestině, Libanonu, Sýrii, Jemenu, Arménii či Sudánu?

Vytvořil se nepřítel v podobě „ruského zla“ a proti němu postavil „boj za demokracii“. Ptáme se: skutečně je tomu tak? Není válka na Ukrajině vyvolaná soupeřením Západu a Východu o vojenskou, politickou a ekonomickou hegemonii nad světem a světovými trhy? Je skutečně viníkem války ten, kdo první vystřelil, zatímco byl obklíčován po zuby ozbrojenými armádami NATO? Pro nás jako antimilitaristy a antimilitaristky není důležité, na čí stranu se máme postavit. Protože máme jasno, nestojíme ani na straně Ruska a Číny, ani na straně NATO (EU a USA). Naše místo je pevně po boku pracujících na obou stranách hranice - ruské i ukrajinské.

NO WAR

BUT CLASS WAR

Obětmi války vyvolané střetem mezi západním a východním imperialismem se stanou opět jen obyčejní lidé - pracující a rolníci. Jak říká jedno přísloví: „Ve válce se zabíjí lidé, kteří se vůbec neznají, kvůli lidem, kteří se dobře znají.“ Jsou jimi bohatí kapitalisté a politici, jako jejich poslušné loutky. V zájmu pracujících v Rusku i na Ukrajině je okamžité zastavení bojů, okamžité donucení politických představitelů zasednout k jednacímu stolu a uzavření míru za jakýchkoli podmínek. Naším vítězstvím je zachránění každého dalšího života a je malicherné, jestli kupříkladu nad troskami města Bachmut bude vlát ruská nebo ukrajinská státní vlajka. Důležité je, a to si dle svědectví západních novinářů myslí i tamní obyvatelé, aby hlavní válka skončila a mohli začít žít v míru - je jim jedno, kdo bude na radnici, jestli dosazený z Kyjeva nebo z Moskvy. Nejlepším řešením by bylo kdyby nad každým městem zavlála revoluční prapor lidové komuny.

Probíhající válka odhalila smutnou stránku charakteru lidí. Mnozí propadli válečnému šilenství a souhlasí s politikou v posilování militarismu. Není divu - vláda a všichni ti váleční štváči mají velice dobré a silné pomocníky na utváření myšlení lidí - média. Úplatní novináři píšou, jak si vládní politici a byznysmeni přejí. Hlavním hitem vlády a novinářů se stalo strašení válkou. Každodenní projevy vlády o tom, že jsme ve válce, ačkoliv jsme nikomu žádnou nevyhlásili a nikdo nás také nenapadl, mají jediný cíl: zastrážit obyvatelstvo!

Proč? Protože, když se lidé bojí, dovolí politikům dělat kroky a reformy, které by jim za normálních okolností neprošly. Však je již historicky osvědčeným receptem z minulosti, že když přijde krize a ekonomická recese, je nejlepší odpovědí na nespokojenost lidí válka a nebo aspoň strašení možností války. Válka a fašismus je nejlepší způsob, jak pacifikovat pracující a odvést jejich naštvaní a revoltu do bezpečných vod vlastenectví, poslušnosti vládě a ochoty položit život za zemi - „vlast“, ve které nic nevlastní a jsou v ní jen námezdními otroky. A proč mají položit své životy a životy svých synů na oltář „vlasti“, která se k nim chová jako k cizím? Aby se bohatí kapitalisté stali ještě bohatšími! A politici a novináři jim rádi pomohou, však nějakou kost z luxusní hostiny jim páni kapitalisté také hodí!

Jako antimilitaristé a antimilitaristky voláme na všechny pracující doma a po celém světě: Válka není v našem zájmu! Nejsou to naše války! A proto se na nich nepodílejte a když nás donutí vzít do ruky zbraň, obraťme je společně proti našim trýznitelům: politikům a šéfům! Vyžeňme je od koryt! Skončujeme s jejich nadvládou a nastane nový věk: svět bez válek, vykořisťování, bezpráví a chudoby. (Matyáš K.)

Severoatlantická aliance samu sebe považuje za jakýsi nezbytný „obraný“ pakt. Ve skutečnosti se ale jedná o teroristy, kteří v zájmu nejobohatších oligarchů a amerického politického establishmentu války naopak rozpoutávají. Ukrajina budiž příkladem.

Násilí a války jsou rakovinou lidstva. Teprve však až po strašlivé zkušenosti s Hitlerem si to svět začal uvědomovat, a proto vznikla Organizace spojených národů, jež měla sloužit jako zprostředkovatel míru. Jenže i té se imperialistické vlády a bezpáteří nejobohatší oligarchové neustále smějí do obličeje.

Necelé čtyři roky po vzniku OSN byl založen i vojenský (teroristický) pakt Severoatlantická aliance (zkráceně NATO), za jejíž pomoci USA, které během své existence figurovaly ve více než čtyřech steh válkách, záměrně způsobily ve 20. století nespočet krveprolití v různých zemích, jako například Kuba, Sýrie, Srbsko nebo i Ukrajina. O této problematice mimochodem vznikla zajímavá kniha s názvem „Nezákonné války: Jak země NATO sabotují OSN,“ jejímž autorem je uznávaný nezávislý švýcarský historik a vědec Dr. Daniele Ganser.

Jak NATO prodalo Ukrajinu Rusku, na nějž pak svedlo veškerou vinu

Jelikož se o válku na Ukrajině zajímám delší dobu a povedlo se mi získat mnoho zajímavých informací, rozebereme si teroristické praktiky světové militaristické oligarchie právě na ní. Ostatně se jedná o mediálně nejpalcivější téma. Faktem ale je, že vyvražďování ukrajinských pracujících za účelem zisku nezačalo v roce 2022 vpádem Ruska, jak se západní zbrojní establishment a jeho marketéři snaží tvrdit, ale trvá již skoro 11 let, kdy vzniklo po sérii převratů s americkou i ruskou stopou, které byly pečlivě připraveny již v nulových letech.

V dubnu roku 2008 se v rumunské Bukurešti konal vrcholný summit NATO, kde prvotřídní válečný zločinec George Bush prohlásil, že je třeba aby se Ukrajina a Gruzie (kde úplnou náhodou potom v srpnu vypukla válka v Jižní Osetii) staly součástí onoho teroristického paktu, což jasně porušovalo závazek o nerozšiřování hranic Severoatlantické aliance k hranicím Ruska. Ten stejný rok shodou okolností unikly na server WikiLeaks tajné americké dokumenty, v nichž byl „hypoteticky“ popsán budoucí průběh války v Donbasu. Později se potvrdilo, že válečné dění v Gruzii mělo být předešlou a tréninkem na Ukrajinu, kde se de facto odehrálo úplně to samé s Doněckou a Luhanskou lidovou republikou. Však v roce 2015 prohlásil americký geostrateg George Friedmann na přednášce v Chicagu, že je třeba zatáhnout Německo s Ruskem do války, aby byla oslabena jejich ekonomická síla. Ukrajina tedy byla jednoznačně zneužita jako prostředek USA inscenovaného boje s Ruskem. Nic víc, nic míň. Anebo možná i víc. Rekneme, že někdy od počátku 20. století existují primárně tři rakovinoznivé buňky, z nichž posléze vyrosté válečný nádor – imperialismus, militarismus a kapitalismus.

NATO: Teroristé s maskou hrdinů. Aneb jak skutečně vznikla válka na Ukrajině

Nicol J.

Donbas, tedy Doněcká a Luhanská oblast, byl historicky nejrozvinutější průmyslovou zónou Ukrajiny s masivním výskytem nerostného bohatství. Až do 70. let tvořily tamější doly 87 % produkce černého uhlí, zároveň zde působil těžký, zpracovatelský, hutnický, energetický a chemický průmysl a kromě toho byl dobře geograficky umístěn z hlediska americké politiky. Nevím, jak to ukrajinští pracující mohli dopustit, ale po rozpadu SSSR byl veškerý majetek dělníků zprivatizován, rozkraden a ve většině případů i úplně zničen. A když místní dělnictvo padlo do rukou zejména západních oligarchů, začaly si Spojené státy brousit zuby na Doněck, kde by se „šikla“ vojenská základna NATO s raketami namířenými na Moskvu.

Jenomže tehdejší prezident Viktor Janukovyč, ačkoliv se říká, že to byl taktický zkorumpovaný papaláš, úplně nešel americkým zbrojním oligarchům do noty. A tak mezi lety 2013–2014 přišel známý Euromajdan, tedy série demonstrací v ukrajinském hlavním městě Kyjevě, jež vyvrcholila střelbou ze střech budov na demonstranty dole v ulicích. Zodpovědnost za tento masakr byla připočtena vládě Janukovyče, ačkoliv tuto teorii vyvrátila i ředitelka Evropského centra pro moderní Ukrajinu, Ina Kirch, která tehdy působila v Kyjevě. Ta mimo jiné i na základě existujících důkazů uvedla, že protestující na Majdanu byly za svou činnost placeny, a to samé platilo i pro „anti-majdan,“ tedy demonstrace na podporu Janukovyče. Ale to bylo prý tehdy (a dodnes je) na zkorumpované Ukrajině normální. Pravdu nakonec odhalila ukrajinská tajná služba, která označila jasněho viníka – oligarchu Petra Porošenka a jeho lidi. Na veřejnost se také dostal odposlechnutý telefonát mezi Victorií Nulandovou a velvyslancem Pyattem, který potvrdil americkou angažovanost v majdanském puči.

Právě Porošenko ale bohužel převzal vládu po svrženém Janukovyči. Bezprostředně poté zneužil situace ruský prezident Vladimir Putin, který vydal rozkaz o „znovuzískání“ Krymu, kde mělo Rusko až do roku 2047 garantovanou možnost vojenské přítomnosti. Rusové okamžitě začali na Krym přesouvat své jednotky a tím brutálně porušili Chartu OSN. Tak začala kritická éra návratu myšlení studené války „když oni můžou, my můžeme taky.“

Sami Krymčané se ale poté v referendu s 97 % většinou rozhodli pro odtržení od Ukrajiny. Mezitím vrcholila nespokojenost i v Donbasu, jelikož Porošenko nastolil diktátorskou militaristickou politiku. Zrušen byl například tzv. bilinguální zákon,

kteřý umožňoval menšinám užívat úředně v regionech s 10 % zastoupením dané menšiny (což se netýkalo jen Rusů, ale i například Rumunů nebo Maďarů) a obecně nastartoval vlnu tvrdých represí vůči etnickým a jazykovým menšinám. A pak už přichází katastrofa za katastrofou. Doněcká a Luhanská oblast neuznaly nikým nevolenou pučistickou vládu Porošenka, separatisté obsadili policejní stanice a administrativní budovy a vyhlásili nezávislost. A přesně dne 15. dubna 2014 zahájila ukrajinská armáda na rozkaz nového ministerského předsedy Arsenije Jaceňuk „speciální antiteroristickou operaci,“ tj. vtrhla do Donbasu a začala střílet po obyčejných lidech. Toto je tedy skutečný začátek a skutečný viník války na Ukrajině.

Neonacismus, genocida a česká stopa

V květnu proběhly v separatistických kvazistátech referenda, která ovšem podobně jako na Krymu drtivou většinou zavrhl setrvání pod Ukrajinou. Ono není divu, když je Ukrajinci začali vyvražďovat. Podle výpovědí svědků, jako byla například učitelka z Doněcku, Natalija Karájevová, která v roce 2014 poskytla rozhovor webu Aktuálně, byl každý obyvatel Doněcké oblasti separatista a ozbrojení vražedníci páli i do škol, nemocnic či obchodů. Nezávislé organizace zabývající se lidskými právy jako Amnesty International nebo Human Rights Watch také upozorňovaly na užívání „zakázaných zbraní“ jako byla kazetová munice.

Nejbrutálnější zvěrstva páchaly (a páchají) hlavně ukrajinské dobrovolnické jednotky jako Azov, jež vznikly z různých mafiánských uskupení a neonacistů, jimž Porošenková pučistická vláda dávala prostor. V té době se začaly po celé Ukrajině stavět pomníky nacistickým zločincům, jako byl Štěpán Bandera a Roman Sučevyč, přičemž byla potlačována práva menšin a zatýkáni odpůrci militarismu, jako například v únoru 2015 novinář a zakladatel Ukrajinského hnutí pacifismu, Ruslan Kocaba. Samozřejmě i na separatistické straně vznikala extrémistická uskupení, která se dopouštěla válečných zločinů. Válka sama o sobě je zločin a vojáci jsou nájemní masoví vrazi, takže není divu, že se na Ukrajinu začali stahovat různí psychomagoři z celého světa, aby mohli legálně páchat genocidu. I když, je pravda, že svědci jako Karájevová mluví o doněckých separatistech jako o „obyčejných mužích, kteří ztratili s vládou Kyjeva trpělivost a k nimž se pod vlivem ostřelování přiklání stále více místních lidí.“ Smutným faktem je, že Česká republika, stejně jako další státy NATO, válku na Ukrajině od prvo počátku podporují. Krví umáštěné peníze totiž zbrojním oligarchům nesmrdí,

a tak i přes embargo dodávaly české zbrojní korporace zbraně a munici na Ukrajinu, kde jimi neonacisté vyražovali absolutně nevinné lidi, ale i do Ruska, odkud se pak dostávaly do rukou doněckých separatistů.

Zbrojní byznys je prostě zbrojní byznys

Zvěrstva, která se na Ukrajině dělá, by vydala na samotný článek. Obyvatelé východní Ukrajiny jsou od roku 2014 zkrátka v kuse systematicky bezcitně vyražováni a svět to záměrně naprosto přehlížel. Došlo sice k uzavření dvou Minských dohod o příměří, ty ale byly vzápětí ihned porušeny. Konflikt na Ukrajině zkrátka západnímu i východnímu zbrojnímu establishmentu pěkně a tiše vydělával.

Zájmem NATO bylo a stále je, aby Ukrajina dobyla Donbas zpět. Rusům by se ale zóna nerostného bohatství hodila taky. Proto dodávali zbraně nově vzniklým lidovým republikám, jež zneužívali pro dosažení svých geopolitických cílů, bez toho, aniž by si ušpinili ruce. Navíc díky válce se stalo Rusko hlavním dodavatelem uhlí na Ukrajinu. Třeba v roce 2018 zaplatila Ukrajina ruským uhlobaronům 2.693 bilionu dolarů.

Doteď nechápu, co vedlo Rusko ke změně válečné strategie ze sofistikované na otevřenou, ovšem když na Ukrajinu v roce 2022 vpadly ruské jednotky, začala se média s velkou dávkou propagandy o konflikt zajímat, protože to pro zbrojní byznys byla dobrá strategie, jak vyvolat v lidech nenávisť vůči Rusku a začít vydělávat na zbraních ještě více, bez toho, aby daňoví poplatníci protestovali. V roce 2023 např. skupina CSG inkasovala na genocidě ukrajinských pracujících 71 % navýšení zisku. Faktem je i to, že ruská ekonomika nefunkčním sankcím navzdory roste. Válka oběma stranám vyhovuje, protože generuje zisk mocným.

Upřímně, kdybych mohl, tak bych klidně do Donbasu jela, abych se těm lidem, kteří už jedenáct let přežívají ve sklepích a nosí květiny na hroby svých dětí, omluvila za to, že vlastním pas země ovládané válečnými štváči, kteří obhajují a podporují zločiny neonacistů, a řekla jim, že my Češi nejsme jejich nepřátelé, protože jsme pracující třída stejně jako oni a naším společným nepřítelem jsou oligarchové a vlády, co vydělávají na krvi. Někteří čeští politici neustále omílají, že je to „naše válka“. Není „naše“, je pouze jejich. Stát ale není národ, stát je struktura zločinců, která národy zotročuje.

Rusko a USA společně se členskými státy NATO jsou imperialistické režimy a Ukrajina je vlastně taková volejbalová síť, do které se zkrátka budou střídat, dokud ji úplně nerozervou. Hrdina je pro mě ten, kdo se tohoto zápasu odmítne účastnit. Naštěstí na Ukrajině sílí hnutí odporu a čím dál více lidí dezertuje nebo pomáhá dezertérům. Jakákoliv mobilizace je zločinem proti lidskosti. Nikdo nemá právo někoho nutit umírat a zabíjet za nějaké zájmy mocných.

Čím více lidí zběhne a čím více bude sabotáž na válečnou mašinerii, tím blíže je k míru nejen Ukrajina, ale i celý svět. Problémem ale je, že militaristický režim Ukrajiny, který zachází s lidmi jako s kusem masa, neustále volá po vstupu do NATO. Ano, do paktu, který onu zemi vykořisťuje. A pokud bude jejich přání vyslyšeno, pak budou mít tyto teroristé na rukou krev nás všech, protože to znamená jediné. Počátek třetí světové války.

Veřejná sbírka pro dezertéry a válečné uprchlíky

Válečný masakr na Ukrajině pokračuje a postihuje populaci na obou stranách válečné linie. Zatímco putinovská armáda bombarduje ukrajinská města, ukrajinská vláda z nich udělala vězení pro značnou část místní populace. Lidé jsou mrzačeni, vězněni, znásilňováni a vyražováni v důsledku opatření vládců z Kremlu a Kyjeva. Neodvracejme pohled. Podpořme ty, kterých se to týká.

Válečná a nacionalistická propaganda nás klame a manipuluje, zatímco současně zakrývá důležité skutečnosti. Mezi jinými například to, že státní hranice na Ukrajině jsou pro muže v branném věku uzavřeny. Stráží je armáda, která posílá muže do vězení, střílí do nich a topí je v řece při pokusech dostat se přes hranice do bezpečí. Armádní ozbrojenci také nahánějí muže v ulicích, aby je pak odvěkli na frontu a použili jako „potravu pro děla“. Ano, je to ta stejná ukrajinská armáda, která je mnohými velebena, jako by šlo o ušlechtilou formu osvobozené instituce. Podíváme-li se do Ruska, můžeme spatřit podobně znepokojivou realitu. Za sebemenší protest proti válce lidé končí ve vězení, nucená mobilizace přiměla mnoho lidí útěk nebo se skrývat. Dezertéři, saboteři a odpírači vojenské služby jsou i v Rusku masakrováni, souzeni a vězněni podobně, jako je tomu na Ukrajině. Nic nemůže ospravedlnit tuto agresi proti dělnické třídě v Rusku a na Ukrajině. Je nezbytné ji nejen odsoudit a kritizovat, ale také prakticky podpořit ty, které postihuje, tj. dezertéry, vzbouřence, saboteury, uprchlíky, ty, kteří se vyhýbají nuceným

odvodům na frontu a mnohé další. Je třeba důsledně stát proti putinovským agresorům, stejně jako proti agresorům jednajícím na popud ukrajinské vlády. Co můžeme dělat my, kteří v současnosti žijeme mimo válečnou zónu? Přinejmenším můžeme sdílet prostředky s těmi, kteří je zoufale potřebují. Antimilitaristická iniciativa (AMI) proto od 1. února 2025 zahajuje veřejnou finanční sbírku. Vybrané peníze podpoří muže z Ruska a Ukrajiny, kteří se snaží vyhnout mobilizaci, kteří dezertovali, čelí represi nebo se poukousí si zachránit život útekem z válečné zóny.

JAK SBÍRKU PODPOŘIT?

- 1) Finanční částku 100, 200, 500 nebo 1000 Kč, je možné vložit do fondu prostřednictvím QR kódů, které jsou umístěny na spodní části této výzvy.
- 2) Je také možné domluvit předání peněz osobně v hotovosti.
- 3) Vítané jsou benefiční koncerty, soliparty, večere aj.
- 4) Důležitou součástí sbírky je sdílení informací o ní. Je možné je překládat do různých jazyků a vítané je též sdílení letáku či plakátu, publikování výzvy na webech, sociálních sítích, v časopisech atd.
- 5) Plánujeme postupně zveřejňovat prohlášení kolektivů a jednotlivců, kteří sbírku podpořili. V nich vysvětlí svoje motivace a úvahy o protiválečném odporu. Napiš/te svůj vlastní příspěvek.

Antimilitaristická iniciativa (AMI), Dezertér - antimilitaristický zpravodaj, Československé anarchistické sdružení (ČAS)

Více info na: <https://antimilitarismus.no-blogs.org/.../verejna-sbirka.../>

1000 Kč

500 Kč

200 Kč

100 Kč

1) Představte prosím našim čtenářům svůj kolektiv. Co vás vedlo k jeho založení a jak dlouho ho provozujete?

Naš kolektiv byl formálně vytvořen 24. února 2022, ve stejný den, kdy armáda Ruské federace napadla Ukrajinu. Původně jej vytvořila skupina aktivistů z malé anarchosyndikalistické skupiny (CNT-AIT France). Ale náš kolektiv je otevřený každému, kdo se staví proti válce a nepodporuje žádnou armádu.

Již před válkou jsme byli v pravidelném kontaktu s anarchistickými a antimilitaristickými skupinami, a to jak v Rusku (mimo jiné KRAS-IWA), tak na Ukrajině. Týden před válkou jsme přeložili text anarchistické skupiny ze Lvova, Tchiorni Stia (Černá vlajka), popisující, jak ukrajinská buržoazie odvezla jejich rodiny do bezpečí v zahraničí. Takže jsme pochopili, že se blíží válka. Někteří z nás podporovali dezertéry již během války v Jugoslávii, takže když válka vypukla, byli jsme připraveni jednat a otevřeně jsme zahájili naši iniciativu. Naše první akce byly 1) morální podpora našich přátel v Rusku, kteří protestovali proti válce a kteří čelili tvrdým represím, a 2) pomoci ukrajinským uprchlíkům, kteří začali přicházet do Francie a byli v naprostém šoku.

Od začátku jsme si dali za cíl překládat informace o odboji proti válce jak v Rusku, tak na Ukrajině, které nelze číst v médiích (ať už mainstreamových nebo dokonce aktivistických, protože aktivistická média se často přikláněla k jedné straně). Přestože se zaměřujeme na dezertéry z východní Evropy, máme také kontakty a podporujeme dezertéra v Izraeli, Súdánu a Myanmaru. Všude tam, kde je válka, jsou lidé, kteří vzdorují a dezertují.

2) Je váš kolektiv antimilitaristický? Co si pod tímto pojmem představíte a jak jej chápete? Jak byste to vysvětlili běžným pracujícím, aby ho správně pochopili?

Antimilitarismus pro nás znamená, že nepodporujete žádnou armádu, jste proti procesu militarizace společnosti. Pro nás je otázka antimilitarismu jiná než otázka násilí. Násilí je prostředek, někdy je kontraproduktivní, někdy ne, záleží na kontextu a také na cíli, pro který je prováděno. Samozřejmě chceme co nejméně násilí k dosažení našeho cíle, ale někdy nám naši nepřátelé nenechají na vybranou. Také proto nás válka na Ukrajině, vyvolaná vojenskou invazí ruské armády, vedla k zamyšlení nad rozdílem mezi válkou a odbojem. Jsme proti válce, ale nejsme proti odporu.

Otázka pro nás tedy zní: ano odporu, ale s jakými spojenci? Měli bychom se podílet na odporu tím, že se spojíme se státem? Nebo bychom měli podporovat totální odpor, proti všem státním protagonistům, s obyvatelstvem proti státu? Má naše akce upevnit moc státu, nebo naopak zachovat nedůvěru ve stát? Pro nás je antimilitarismus odmítnutím militarizace, včetně militarizace odporu. Španělská anarchista v roce 1936 řekli „vždy milicionáři, nikdy vojáci“.

ROZHOVOR S KOLEKTIVEM PODPORUJÍCÍCH DESERTÉRY INICIATIVOU OLGA TARATURA

V roce 1941 ve Francii internacionalistická anarchistická skupina (její členové byli Francouzi, Španělé, Haitané, Rusové, Bulhaři a dokonce i Čech: Joseph Sperck) vedla odbojovou skupinu. Jedním z jeho nejznámějších členů byl Voline, ruský anarchista, který v letech 1918 až 1920 bojoval s machnovci na Ukrajině. V roce 1943 byl Voline autorem slavného plakátu, který jako jediný tajně vyrobili anarchisté ve Francii během nacistické okupace, který odsuzoval všechny mocnosti, „ať už anglické nebo sovětské, komunistické“. Voline, který byl anarchista, osoba bez státní příslušnosti ruského původu, Žid, svobodný zednář, velmi riskoval, když odsuzoval nacisty během války. Kdyby ho zatklo gestapo, byl by popraven. To ale neznamená, že řekl, aby se lidé zapojili do oficiálního odboje pod americkým a britským deštníkem (a tím méně s komunisty!). Stavíme se do kontinuity tohoto ducha antimilitaristického odporu. Odmítáme stát, uniformitu, disciplínu, poslušnost.

Domníváme se, že tento myšlenkový odpor pracující obecně dobře chápou, přinejmenším ve Francii, kde mezi pracujícími vždy vládá vzpurný duch. Obyčejní lidé neradi poslouchají hloupé příkazy. Na druhé straně existuje forma rezignace mezi pracujícími, pocit bezmoci a také strachu, zejména po represích hnutí žlutých vest, represích, které byly ve Francii v letech 2018-2020 velmi násilné. Proto se nám tato kampaň na podporu dezertérů zdá důležitá, protože lidem ukazuje, že jednat je možné. Kampaň ukazuje, že všude na světě, i v dramatických situacích, jsou lidé, kteří vzdorují a říkají „ne“. Ukazuje to také sílu solidarity. A tento odpor nemusí mít nutně podobu velkolepých činů, ale právě malé každodenní věci, které může dělat každý.

3) Je váš kolektiv primárně založen na pomoci dezertérům? Kolika dezertérům jste pomohli a jak taková pomoc vypadá? Jsme velmi malá skupina, takže přináš

me pomoc malému počtu dezertérů. Pomoc dezertérovi je primární, aby vytvořila „bezpečný psychologický prostor“, kde by dezertéři byli přijímáni a vítáni, bez otázek. Znamená to prosazovat myšlenku, že dezerte je legitimní, a přesvědčit o ní co nejvíce lidí, abyste vytvořili skupinu lidí, kteří jsou připraveni pomoci a v případě potřeby se zapojit. K podpoře dezertérů potřebujete logistickou síť pro ubytování, poskytnutí stravy, pomoc s administrativními papíry, pomoc s výukou jazyka, s hledáním práce atd. Potřebujete spolehlivé lidi, dlouhodobě angažované (i když jde o „malé“ úkoly)...

Naše pomoc není okázalá. Je to hostování někoho, doprovázení ho na administrativní schůzky, nabízení mu aktivity, aby se nenudil, podporovat ho morálně, aniž by byl dotěrný... Je to vlastně být člověkem. Je také potřeba umět se střídat, protože lidé, kteří pomáhají, mají i svůj rodinný život, svou práci atd...

4) Můžete nám anonymně přiblížit životní příběhy těchto dezertérů? V Česku se o nich v médiích mluvit nesmí, takže to bude české čtenáře velmi zajímat.

Na úvod chceme říci, že žádný z dezertérů nebo uprchlíků, kterým pomáháme, není anarchista. Nikdy jsme se jich neptali na jejich ideologický názor, stačí už jen fakt, že odmítli zabít nebo být zabiti. Jak řekli ruští dezertéři na shromáždění, kterého jsme se v prosinci zúčastnili v Paříži, „každý dezertér nás přibližuje míru“.

Zde je několik poměrně reprezentativních „portrétů“ lidí, kterým pomáháme: Jedním z nich byl student, ruská matka a ukrajinský otec. Žil v Rusku se svou matkou. Je gay a už na univerzitě měl problémy s ruskými krajně pravicovými aktivisty. Když dostal papír, aby šel do vojenského náborového střediska, uvědomil si, že musí odletět. Měl vízum do Francie, utekl celkem snadno (bylo to na samém začátku války a hranice v té době nebyly úplně uzavřené). Pomohli jsme mu získat bezpečné místo, aby se po traumatu z útěku stabilizoval. Pomohli jsme mu také získat azylový status, byl určitě jedním z prvních Rusů, kteří jej dostali. Nyní je autonomní a „létá s vlastními křídly“.

Dalším byl mladý dělník, který dostal svůj mobilizační rozkaz. Jeho bratr, který už bojoval na frontě, mu řekl, aby utekl a nevstupoval do armády. Zorganizoval tedy svůj útěk přes různé země – Uzbekistán, Turecko – před příjezdem do Francie. Tam odjel do Německa, protože tam měl nějaké příbuzné. Německá policie ho ale chytila. Po nějaké době v detenčním středisku pro migranty byl vyhoštěn do Francie, kde jsme ho převzali. Ujímá se ho parta přátel v malém městě, pomáhali jsme mu s papírováním, francouzštinou a s hledáním práce, abychom byli autonomní. Pomohli jsme také jeho přítelkyni, která je Ukrajinka, připojit se k němu a získat status uprchlíka. Pomohli jsme také rodině tří Ukrajinek z Charkova, které jsme našli v šoku v pařížském metru. Řekli nám: „Jsme rusky mluvící, byly jsme bombardovány ruskou armádou, zatímco Putin říká, že nás chce osvobodit! Už nikdy nepojedeme do Ruska! Tak jsme letěly do Kyjeva. Tam nám oficiální služby

VÍCE ZBRANÍ ZNAMENÁ MÉNĚ BEZPEČÍ

Dr. Vítek Prokop (Naše pravda)

pro uprchlíky odmítly pomoci, řekly nám, ať se nejdříve naučíme ukrajinský jazyk a vrátíme se později. Odletěly jsme tedy do Polska, pak jsme jely autobusem do Francie a o 48 dní později nás vysadily do malé vesnice ve francouzských horách na jihu. Nikdo na nás nečekal, nemluvily jsme francouzsky, byly jsme ztracené... Tak jsme jely vlakem do Paříže a naše dítě zkolabovalo v metru.“ Tyto 3 ženy jsou z dělnické třídy (babička pracovala v továrně, matka byla řidičkou autobusu a dcera pracovala v obchodě). Našli jsme jim úkryt, pomohli jsme jim s papíry. Další typ podpory, v malém městě na venkově, jeden z nás sdílí svou zeleninovou zahradu s ukrajinským uprchlíkem středního věku. Zahrada mu poskytuje nejen bezplatnou zeleninu, ale také podporu pro jeho duševní zdraví tím, že má pozitivní režim.

5) V ČR neexistuje žádný kolektiv na pomoc dezertérům a odpíračům z důvodu svědomí. Budeme rádi, když se s námi podělíte o praktické rady a zkušenosti, jak takovou organizaci budovat? Jak začít a jak postupovat?

Každá země a situace je jiná, takže nevíme, jestli můžeme skutečně poradit, ale myslíme si, že je důležité vytvořit „atmosféru“, kde je dezerce vnímána jako něco „normálního“ a co si zasluhuje podporu. Takže pro začátek je třeba šířit myšlenku dezerce a solidarity, jako to děláte se svým zpravodajem Dezertér. Postupem času si vybudujete síť, určíte, na koho se můžete spolehnout a co může každý přinést podle zásady „Od každého podle jeho schopností“. Podpora dezertérů je dlouhodobý projekt, který trvá několik měsíců, ne-li několik let. Nepotřebujeme „super hrdiny“, kteří dělají „velké velkolepé akce“ a jsou vyčerpaní po 2 týdnech; ale víc než to, spoustu „malých mravenců“, kteří se koordinují a spolupracují a mohou být aktivní po dlouhou dobu.

6) Jak mohou lidé v ČR podporovat dezertéry? Kam směřovat jejich pomoc, na koho se konkrétně obrátit?

Váš časopisový projekt je velmi dobrý začátek! Cesta je tvořena chůzí... a každá cesta začíná prvním krokem. Vítejte vaši iniciativu k navázání spojení s různými antimilitaristickými iniciativami.

7) Co by jste vzkázali všem, kteří posílají ostatní jako potravu pro děla? A co lidé, kteří musí poslouchat rozkazy a oblékat armádní uniformy?

Jsme anarchisté, takže to znamená, že jsme pro svobodu. Pokud si někteří lidé chtějí svobodně obléct armádní uniformu, mohou to udělat. Nemohou k tomu ale nikoho nutit. Ale pro nás je jasné, že jakmile si (svobodně) obléknete armádní uniformu, už nemůžete předstírat, že jste „anarchista“. Tím, že to předstíráte, lzete ostatním a také sami sobě. Všem, kteří posílají ostatní jako potravu pro děla a nežijí na Ukrajině, říkáme: „jděte sami na frontu“. A všem, kteří jsou nuceni poslouchat, ale chtějí odhodit uniformu, říkáme, jste vítáni, uděláme maximum, abychom vás podpořili. Dezertéři světa, spojte se!

Ze smetiště dějin se vrací strašák zbrojení. Americký prezident Donald Trump chce, aby státy NATO vydávaly na obranu pět procent HDP. Proč zrovna pět procent, a ne čtyři nebo šest procent? Nikdo neví. Naše lokajská vláda si tiše zoufá, že zvládne zvýšit výdaje na obranu jen na tři procenta s tím, že na pět bychom se dostali až za pár let. Stanjura podle zpráv už čeká na pokyn a potřebné finance sežene. Zajímavé – když šlo o to sehnat peníze na valorizaci důchodů tak to nešlo, protože by to prý způsobilo nadměrné hospodářské škody. Když jde ale o to nakoupit víc hraček na zabíjení tak je najednou Ministerstvo financí schopné peníze najít? To jasně ukazuje, že prioritou této vlády nejsou zájmy vlastních občanů, ale vazalská snaha se vlísat do přízně USA. Dát na obranu tři procenta HDP se reálně rovná výdajům ve výši čtvrt bilionu korun. Když k tomu přičtete stávající náklady, tak by obrana rázem představovala téměř dvacet procent všech státních výdajů. Kam se poděla oblíbená fráze české pravice o potřebě rozpočtové zodpovědnosti a o tom, že musíme mít štihlý stát?

Vláda má jasno – musíme zbrojit, abychom byli v bezpečí před nepřáteli demokracie, jak prohlásil zbytečný ministr pro evropské záležitosti Dvořák. Odkdy se tento muž s vysokoškolským titulem z financí stal odborníkem na bezpečnost, nevíme. Historie ale jasně ukazuje, že hromadění zbraní nevede k míru. Levicový sociolog Zygmunt Bauman uvádí v kapitole Přirozené dějiny zla ve svojí knize Vedlejší škody jeden vše vypovídající případ, kdy německý novinář Kunzert prováděl po válce rozhovor s velitelem americké osmé letecké armády Frederickem L. Andersonem. Kunzert na Andersona naléhal, aby vysvětlil, zda bylo možné předejít zničení jeho rodného města Halberstadtu americkým leteckým bombardováním, ke kterému došlo jen několik dní před oficiálním koncem druhé světové války. Anderson upřímně odvětil, že nebylo možné bomby shodit nad horami či do volné krajiny, poté co bylo přece vynaloženo tolik úsilí na jejich výrobu. Odhaduje se, že výroba leteckých bomb a logistika s tím spojená spotřebovala jen v případě Velké Británie až jednu třetinu celkové průmyslové výroby. „Zdravý“ ekonomický rozum tak vešel v bombardování pokračoval až do posledních chvil, a to nehledě na reálný strategický význam bombardovaných cílů. Je to vlastně velmi prostá a zvráceně lákavá úvaha.

Do zbraní jsme investovali příliš mnoho peněz, byla by přece škoda je nechat jen tak nečinně sedět ve skladech, měli bychom je použít. Jak jednotlivé státy začnou hromadit čím dál tím víc zbraní, bezpečnost se nebudou zvyšovat, ale snižovat. Zbrojní závod bude produkovat zvyšující se paranoiou a pak bude stačit jeden omyl, jedno nedorozumění anebo bude stačit touha hrstky lidí po návratu investic a velká válka je na světě. Neponaučili jsme se ze zbytečného masakru první světové války? Naše vláda se při hledání důvodů pro zbrojení ohání bezpečím, a kdo by nechtěl žít v bezpečí, že? Stejně tak se všechny evropské vlády v roce 1914 oháněly vznešenými cíli jako byla ochrana vlasti a obrana civilizace před domnělým barbarstvím (ať už jím mělo být barbarství německé či ruské). A co bylo výsledkem? Milióny mrtvých a zmračených.

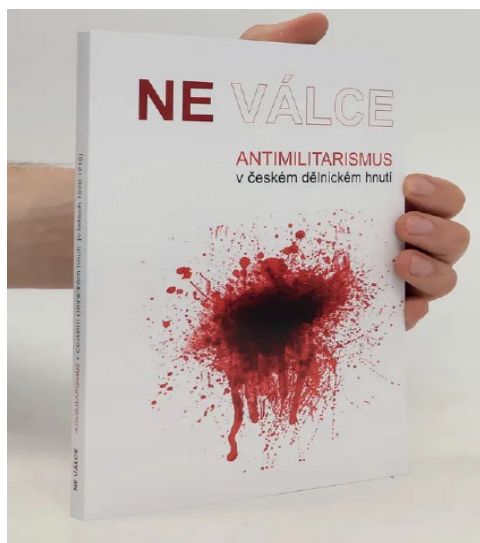
Ti, kteří by chtěli tvrdit, že v průběhu studené války zbrojení nevedlo k velkému konfliktu by měli vykouknout ze svojí evropské bubliny – studenou válku doprovázela celá série horkých válek, které mají na svědomí milióny životů. Říkají nám, že doba je nestabilní a zlá, a proto musíme zbrojit. Jenže snaha o to znovu rozjet zbrojní závody předchází dnešní mezinárodní situaci. Jak uvádí brožura nadace Rosy Luxemburgové A Militarized Union tak už v roce 2002 se sešla vlivná skupinka zbrojních loblistů na pozadí konference o budoucnosti Evropy. Jejich cíl? Militarizovat Evropskou unii. Více zbraní znamená více zakázek a více zisků. Výsledkem jejich malého setkání byl vznik Evropské obranné agentury (EDA). Jen v roce 2016 pak utratily zbrojovky za lobbying u orgánů EU přes 54 miliónů euro. Zamyšleme se nad touto částkou. Peníze, které mohli jít na podporu kvalitního života šli na podporu nakupování strojů na zabíjení. A tyto stroje nám bezpečí nezajistí, jak totiž pravil klasik, tak v čepeli samotné je zlo. Možná nyní vyznívá jako naivní pacifista. Poďvejme se, ale kdo jsou roztleskávači války, kdo horuje za větší zbrojení. Jsou to snad běžní pracující lidé od rodin? Ne, jsou to představitelé vládnoucí třídy, jsou to lidé jako je Cernochová či Repka, kteří by v případě konfliktu seděli v bezpečí svého bunkru a odtamtud by nutili bojovat a umírat pracující, tak jako to ostatně vždy historicky bylo. Straší se ruskou a čínskou hrozbou, ale nevidíme, že by byly v Rusku či Číně masové demonstrace požadující vyhlášení války České republice. Ruští i čínští pracující jsou stejní jako pracující u nás – chtějí jen v poklidu žít své životy. Reálnou bezpečnostní hrozbou nejsou oni, jako spíš ti, co dnes prodávají lži typu „válka už začala“. Pokud doopravdy chceme zvýšit svoji bezpečnost, tak nejlépe uděláme, když se takových lidí zbavíme.

POMOC ŠÍŘIT RUSKOJAZYČNÝ DEZERTÉR MEZI RUSKÝMI A UKRAJINSKÝMI PRACUJÍCÍMI

Připravujeme ve spolupráci s ukrajinskými a ruskými přáteli ruskojazyčnou verzi antimilitaristického zpravodaje. Pomoz nám šířit časopis mezi svými ukrajinskými a ruskými kolegy v práci. Časopis je určen k rozdávání zdarma. Napiš si kolik kusů si schopen reálně rozdat. První číslo vyjde koncem tohoto měsíce. Pište na email dezert@riseup.net.

АНТИМИЛИТАРИСТСКАЯ ГАЗЕТА
ДЕЗЕРТИР
 НИ КОЛЛЕКТИВ, НИ ЧЛЕНОВЕЦ ЗА ВОЙНУ И МИЛИТАРИЗМ
 1992. Часопис антимилитаристского движения в России и Украине
КАЖДЫЙ ДЕЗЕРТИРУЕТ НАС БЛИЖЕ К МИРУ!

 Антимилитаристы Евгений Арефьев (слева) из России и Надежда Романова (справа) из Украины на совместной антимилитаристской демонстрации.
ИНТЕРВЬЮ С АНТИМИЛИТАРИСТОМ, СБЕЖНЫМ ОТ МОБИЛИЗАЦИИ ЧЕРЕЗ РУМЫНСКИЕ ГОРЫ!

ANTIMILITARISTICKÁ LITERATURA

KNIHA: NE VÁLCE: ANTIMILITARISMUS V ČESKÉM DÉLNICKÉM HNUTÍ

Kniha „Ne válce: Antimilitarismus v českém dělnickém hnutí“, který vyšel pod hlavičkou Historického spolku Zádruha. Kniha stojí 200 Kč a výtěžek z ní půjde na podporu antimilitaristické činnosti. Kniha podrobně mapuje český antimilitarismus v dělnickém hnutí od jeho prvopočátků po konec první světové války. Ukazuje statečnost našich pradědů a prababiček proti militarismu napříč dělnickým hnutím od socialistických demokratů, anarchistů po národní socialisty. Je důkazem, jak jejich statečnost a antimilitaristické smýšlení bylo nakonec schopno zastavit jatka první světové války. K objednání prostřednictvím redakce Dezertéra.

PŘIDEJ SE K ANTIMILITARISTŮM

Pravicová vláda a všichni ti liberálové a váleční štváči lžou, když tvrdí, že nejsou peníze na důchody, školství a sociální péči. Když má vláda 40 miliard na válku na Ukrajině, 320 miliard na nákup stíhaček F-35, 56 miliard na nákup tanků či 4 miliardy na protitankové miny. Dle odhadu vlády by se v letech 2024 – 2069 mělo dát na militarismus 8,4 bilionu korun, jak píše „Ekonomický deník“. Výdaje na armádu v novém rozpočtu vlády dosáhnou hranice 160 miliard Kč, tak aby vláda plnila závazek členství v NATO. Zde je vidět koho zájmy prosazuje, a zájmy obyčejných lidí to v žádném případě nejsou. Následujte heslo antimilitaristů: „Žádný haléř, žádný muž na válku a militarismus!“ Pojdte spolu s námi vybudovat široké lidové hnutí proti zbrojení, militarizaci a válce za prosazení vystoupení z NATO, proti zbrojení na úkor veřejných a sociálních služeb proti militarizaci mládeže a společnosti, odmítnutí války a prosazování míru. Souhlasíš s tímto článkem, tak se nám ozvi. Těšíme se na spolupráci. dezert@riseup.net

HUDEBNÍ FESTIVAL MAKE MUSIC NOT WAR II. ročník

Poděbrady, 21.6.2025

Boss bar, Fugnerova 253/54
BENEFICE NA DEZERTÉRY

sledujte nás také na sítích:

NO
WAR

**PŘEDPLAŤ SI
DEZERTÉRA**
roční předplatné pro
4 čísla činí 200 Kč

Zaplať QR kódem a do poznámky
pro příjemce napiš svou adresu

Redakce antimilitaristického zpravodaje Dezertér je otevřená všem odpůrcům války, antimilitaristům i pacifistům bez ohledu na jejich politické přesvědčení. Jsme přesvědčeni, že je třeba proti militarizaci mládeže a společnosti, zbrojení a výdajům na armádu, válkám čelit společně v pestrém antimilitaristickém hnutí. Byly bychom rádi, kdyby se stal „Dezertér“ hlasem a časopisem všech, které spojuje podobné protiválečné přesvědčení. Uvítáme vaše články a úvahy. Pomozte naše společné myšlenky šířit ve svém okolí. Staňte se distributory „Dezertéra“. Není na tom nic složitého, napište si kolik kusů jste schopni a ochotni rozšířit a zašleme je na vaši adresu. Po jejich prodeji pak pošlete peníze na účet. Výtežek z prodeje „Dezertéra“ poputuje z části na pokrytí nákladů na tisk dalších čísel a přebytek na protiválečné aktivity a podporu dezertérů a pronásledovaných protiválečných aktivistů. dezert@riseup.net

www.dezerternet